SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 120, ЧИСЛО 23, П'ЯТНИЦЯ, 7 ЧЕРВНЯ 2013 РОКУ | 1893 | Vol. 120, No. 23, FRIDAY, JUNE 7, 2013 | $1.00

12-14 липня – Сьомий Фестиваль Української Культури на Союзівці

Рома Лісович

Кожного літа, протягом вже семи років, Союзівка – центр українcький спадщини, розташований в Кергонксоні, Ню-Йорк, нагадує нам усім, що наш народ має багату культуру. Як і рідна мова, музика, танці та звичаї об'єднують нас, українців, в одну націю – незалежно від країни проживання.

Як і в попередні роки, у Фестивалі Української Культури 12-14 липня візьмуть участь запрошені з України найкращі музичні сили. Спеціяльним гостем Фестивалю-2013 буде Віка (Віка Василевич) – співачка, композитор та автор понад 200 пісень, яка добилася успіху та слави не тільки в Україні, але й на американській музичній арені. Талановита та красива, Віка виступатиме в суботу, 13 липня, на вечірньому концерті, в супроводі свого гурту, що складається з шести феноменальних музикантів.

Понад 5,000 гостей з багатьох сторін Америки та Канади очікується на це мистецьке свято – найбільший український фестиваль у США.

Віка

У квітні цього року Віка стала першим виконавцем з України, чий музичний твір представлено в голівудській кінострічці. Її пісня „Хочу тебе" („Want You") стала „саунд-треком" у відомому американському фільмі „Arthur Newman" за участю всесвітньо популярних акторів Колина Фірта, Емілі Блант, Крістін Леман і Ен Геш. Також її пісня „Чаклунка" стала саунд-треком в американському фільмі „Chernobyl Diaries".

Співачка намагається створювати та записувати пісні різних стилів і жанрів, так що ні одна з її пісень не звучить подібно до іншої. Вона схильна писати пісні з сильною мелодією, але для неї також має значення зміст пісень, який неодмінно торкається серця і душі слухачів.

Віку часто запрошують як головного гостя різних українських фестивалів в Америці, Канаді та в Україні. Її пісні лунали в етері національного радіо і телебачення, а також зі сцени київського національного Палацу „Україна". Віка виступала на Карибських островах, брала участь у всеукраїнських телевізійних програмах як актриса.

Другий альбом пісень Віки під назвою „Грішні сни" вийшов трьома мовами: українською, російською і англійською, одна з тих пісень, „Не обманюй себе", посіла перше місце в гіт-параді на Київському радіо.

Віка Василевич

В травні 2008 року Віка стала випускницею Голівудської Поп-академії, розташованої у відомому театрі „Кодак" в центрі Голівуду, де вона студіювала курс „Розвиток артиста". Їй пощастило мати талановитих і досвідчених викладачів, які співпрацювали з виконавцями світово-

(Закінчення на стор. 12)

Нові матеріяли електронного архіву

ЛЬВІВ. – На сторінці українського визвольного руху (avr.org.ua) оприлюднено нові матеріяли: збірку документів про українські демократичні організації 1980-1990-их років, а також електронну копію праці ідеолога ОУН Ярослава Старуха, в якій він проаналізував тотожність комунізму і фашизму ще за десятиліття до появи відомих світових праць.

У своїй роботі „Упир фашизму", написаній 1946 року, Я. Старух писав: „Фашизм є там, де є диктатура, тоталітарний устрій, шантаж над правами одиниці, державний централізм, поліційний терор, концентраційні табори, де є монопартійна система і урядове насильне вивищування і звеличування пануючого диктатора, де панує мілітаризм і загарбницький імперіялізм, де немає особистості, ні національної свободи, де нема свободи сумління, думки, слова, друку і товариства чи партії, де нема правдивих, зовсім вільних виборів і парляментарної влади, де нема людяности, гуманізму, але панує ненависть, терор і розбій".

Крім того, електронний архів оприлюднив колекцію партійних документів та матеріялів спецслужб СРСР про масовий демократичний рух в Україні 1980-1990-их років, зокрема про зародження та розвиток Української Гельсінкської спілки, Народного Руху України за перебудову та інших організацій.

Відкритий у березні цього року Електронний архів визвольного руху є спільним проєктом Центру досліджень визвольного руху, Львівського національного університету ім. Івана Франка та Національного музею „Тюрма на Лонцького". Сьогодні в архіві доступні копії 10,305 документів.

Центр досліджень визвольного руху

НА ТЕМУ ДНЯ

Чого чекати від цього Меморандуму про Митний союз

Петро Часто

З початком цього тижня в усіх українських засобах масової інформації чільні місця зайняла подія 31 травня у Мінську, білоруській столиці, де Прем'єр-міністер України Микола Азаров підписав Меморандум про спостерігацький статус України у Митному союзі. Добре він зробив чи зле? Думки й оцінки розійшлися діяметральним чином.

Представник Президента у Верховній Раді Юрій Мірошниченко закликав опозицію „надаремне не створювати напругу в суспільстві, бо Президент захищає абсолютно праґматичні національні інтереси України". Праґматичні – в тому розумінні, що якби не цей статус, то Україна, мовляв, зруйнувала б свої ринково-економічні взаємини з Росією.

Опозиція мала чим спростовувати цей, на перший погляд, солідний аргумент. Адже десятки різних країн розвивають економічні і торговельні зв'язки, не створюючи для цього ніяких спеціяльних „союзів". По-друге, чинний закон „Про засади зовнішньої політики" чітко визначає курс України на інтеґрацію з Европейським союзом. „Порушивши цей закон угодою з Митним союзом, Президент ступив перший крок до відмови від української державної незалежности", – стверджував, виступаючи 3 червня в парляменті, провідник фракції „Батьківщини" Арсеній Яценюк.

Тим часом поміркованіші з експертів нагадують, що в політиці зовнішній бік справи далеко не завжди відповідає внутрішньому. Наприклад, відомий телеведучий Віталій Портников вважає підписання Меморандуму спробою Віктора Януковича „пошантажувати Европу". Але в умовах, коли Юлію Тимошенко дуже вже не хочеться випускати з тюрми, і тому не знати, чи вдасться підписати Угоду про асоціяцію з Европейським союзом, пошантажувати „так обережненько, щоб не закрити собі дорогу до Европи, куди конче потрібно українським олігархам і самому українському президентові".

Може, так, а може й ні. Одна річ – як Україна тішить себе своєю нібито „обережністю", за якою насправді ховається жалюгідна непослідовність і нерішучість у виборі визначального курсу розвитку країни, а зовсім друга – як навіть найменшу податливість з боку України сприймає Росія, якій, як то було завжди, досить показати пальця, щоб вона відкусила цілу руку.

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Депутати не відмовилися від пільг

КИЇВ. — Український парламент 4 червня відмовився скасовувати пільги народних депутатів та інших держслужбовців. Відповідний законопроєкт, внесений провідником фракції „Батьківщина" Арсенієм Яценюком, підтримали лише 203 народних депутати. Документом пропонувалось скасувати практично всі пільги народних депутатів, зокрема автори законодавчої ініціятиви пропонували позбавити колишніх депутатів матеріяльної допомоги у розмірі заробітної платні на час його працевлаштування. Також серед іншого автори законопроєкту пропонували скасувати право на безплатне медичне обслуговування народних депутатів, термін повноважень яких закінчився. Крім цього, опозиціонери виступали за обмеження витрат на проїзд чиновників літаками та інших витрат. Законопроєкт розкритикував голова Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Давид Жванія. Він пояснив, що в документі відсутні економічні обґрунтування, а самі запропоновані зміни не є комплексними. У зв'язку з цим законопроєкт було запропоновано відхилити. („День")

Співпраця з МС не суперечить СОТ

КИЇВ. — Президент України Віктор Янукович у телефонній розмові запевнив Президента Европейської Комісії Жозе Мануеля Барозу, що нові домовлености з Митним союзом не суперечать умовам членства України в Світовій організації торгівлі (СОТ). Про це 1 червня повідомила прес-служба Глави держави. „В. Янукович поінформував Ж. М. Барозу про підписані домовлености щодо поглиблення взаємодії між Україною та Евразійською економічною комісією. Він запевнив, що ця нова модель співробітництва між Україною та Евразійським економічним союзом не суперечить членству України в СОТ та стратегічному курсові на евроінтеґрацію шляхом укладення Угоди про асоціяцію і створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі з ЕС", – йдеться у повідомленні. Окрім цього, президенти обговорили перспективи підписання Угоди про асоціяцію між Україною та ЕС на Зустрічі „Східного партнерства" у Вільнюсі у листопаді цього року та проґрес України у виконанні відповідних критеріїв. („Укрінформ")

Від гураґану в Одесі постраждали 36 осіб

ОДЕСА. — Загальна кількість постраждалих під час гураґану в Одесі 31 травня ввечорі склала 36 осіб, повідомив 1 червня відділ з зв'язків з громадськістю Головного управління Державної служби з надзвичайних ситуацій в Одеській області. Семеро з постраждалих були госпіталізовані. В реґіоні залишаються без електропостачання 214 населених пунктів. Крім того, знеструмлені кілька мікрорайонів Одеси. Міська влада Одеси обіцяє ліквідувати всі наслідки урагану якнайшвидше. Президент України Віктор Янукович доручив у максимально короткі терміни надати необхідну допомогу Одеській області. (Бі-Бі-Сі)

О. Тягнибок – про арешт своїх соратників

КИЇВ. — Провідник партії „Свобода" Олег Тягнибок заявив про чергові репресії проти активістів „Свободи". Про це він сказав 4 червня під час виступу на ранковому засіданні Верховної Ради. „Я хочу вас поінформувати, що саме зараз, в цей час відбуваються обшуки в гуртожитках Київської Політехніки", – заявив він і додав, що, в помешкання, де проживає один з активістів студентської „Свободи", цього ж дня вранці „увірвалися троє невідомих, які під виглядом працівників міліції провели обшук". Крім того, відзначив він, обшук відбувся також у квартирі однієї з активісток „Свободи". Також вночі за розклеювання аґітаційних плякатів у Тернополі було затримано двох активістів „Свободи", повідомив О. Тягнибок. Загалом, відзначив він, протягом тижня було заарештовано дев'ять активістів їхньої політичної сили. „Згортаються процеси народовладдя, і цій владі хочу сказати: якщо ви не зупинитеся, – подивіться, що робиться в Туреччині", – сказав О. Тягнибок. (УНІАН)

ТОЧКА ЗОРУ

Міжнародний конкурс з української мови

Михайло Слабошпицький

Чи збережемо ми Міжнародний конкурс з української мови ім. Петра Яцика? Це питання звучить своєрідним рефреном при закінченні конкурсу. Особливе у ньому те, що, незважаючи на всі перепони, він таки відбувся. Здавалося, очільники Міністерства освіти все зробили, щоб його нарешті „закопати", а він – відбувся. Нове ж у нашому патріотичному марафоні – це нові учасники, нові імена переможців.

Але ми перейняті тривогою за його долю, бо не тільки Дмитрові Табачникові муляє око наш конкурс. На жаль, в Україні є ще чимало людей, які багато дали б, щоб наш мовний марафон перестав існувати. Й вони ведуть боротьбу з нашою справою, вдаючися навіть до інсинуацій та наклепів.

Сьогодні це наймасовіший національний проєкт. І якщо донедавна ним опікувалися, окрім Ліґи українських меценатів, також інші міністерства, то тепер фактично вся вага конкурсу тримається саме на Лізі. Усунулися від нього міністерства освіти, культури, закордонних справ. На висоті лишається тільки Міністерство оборони, яке, приєднавшись до участи в мовному марафоні 10 років тому, активно бере в ньому участь і сьогодні. І рівень організації мовного турніру в Збройних силах – справді зразковий.

Воцаріння на престолі Д. Табачника відразу ж засвідчило його антиукраїнські діяння. І заснування альтернативного конкурсу ім. Тараса Шевченка (в пресі його вже переназвали конкурсом ім. Табачника), в якому цілковито розмито націєтворчу суть турніру, конкурс з російської мови „Лукомор'є" – це взорована на Москву русифікаційна й радянізована політика очолюваного Д. Табачником відомства. За всі роки незалежности України не було на цьому посту такого відвертого україноненависника. Чи й треба казати, що існування Д. Табачника саме в цьому статусі безпосередньо несе загрозу національній безпеці України?

Звичайно, можна в розпачі заламувати руки. Але це було б остаточним капітулянтством. На зборах Ліґи меценатів було чітко сказано: якщо конкурс призупинити, то його потім буде дуже важко відновити. Треба зберегти його за будь-яку ціну. Навіть і йдучи на неминучі, зважаючи на нинішній політичний контекст, втрати. Ці втрати виявилися значно меншими, ніж ми допускали. Перший рік міністерування Д. Табачника відлунився тим, що конкурс тільки символічно відбувся на Харківщині й Сумщині. Але в наступні роки він повсюдно повернувся до свого звичного формату. І ось навіть за резонансом і за підсумками 13-го турніру, який щойно завершився, можемо стверджувати: він за всіма своїми якісними показниками анітрохи не поступається жодному попередньому турнірові.

А де ж оті Табачникові конкурси? Чи ви щось доброго чули про них? А врахуймо: конкурс ім. П. Яцика – це гроші меценатів. Ініційовані ж Д. Табачником конкурси – це гроші з державного бюджету. На що їх витрачається? На Д. Табачникові забаганки далеко не українського наповнення.

Конкурс ім. П. Яцика врятувала громадськість. Виявляється, якщо миром, громадою обстоювати якусь справу, то вона житиме, незважаючи на несприятливі обставини. Той, хто нещодавно мав змогу бути на закритті 13-го конкурсу в столичному театрі ім. Івана Франка, підтвердить: він завершувався тріюмфально. І це показово. Посполите рушення юної генерації до державної мови не зупинити жодним чорним силам.

Як і щороку, 9 листопада, в День української писемности, ми розпочнемо вже 14-ий патріотичний мовний маратон. Цього разу – вже з Житомирщини. Це традиція: кожен новий конкурс бере старт з іншої області України, яка подасть сиґнал на всю державу: новий мовний маратон розпочато! І додамо – розпочато його в добрій вірі організаторів, що ця важлива державна справа матиме серйозний вислід. Так сіяч, кидаючи в ріллю зерна, вірить, що вони дадуть дружні сходи.

Михайло Слабошпицький – виконавчий директор Ліґи українських меценатів, голова координаційної ради Міжнародного конкурсу з української мови ім. Петра Яцика.

Євгенія Тимошенко (в центрі) вручає нагороди від Юлії Тимошенко вчителям переможців конкурсу.

Стали на захист Куяльницького лиману

Олексій Губський

ОДЕСА. – Представники засобів масової інформації, науковці та місцеві громадські діячі на запрошення громадських організацій Одещини 26 травня ознайомилися з станом Куяльницького лиману, що перебуває на межі зникнення. Ініціяторами стали Фонд Сергія Бондарчука „Нові традиції", громадські організації „Чорноморське гайдамацьке з'єднання", „Аґрікола", „Громада Фонтанки", „Тельмира" та Громадська рада при обласному державному управлінні охорони природи.

Громадськість Одещини вже не перший рік намагається віднайти засоби порятунку лиману, що є унікальним природним комплексом не тільки України, а й Европи.

Відбулася пресова тура для того, щоб її учасники побачили маштаби катастрофи та порушили це питання на всеукраїнському рівні.

Учасники тури побували на узбережжі лиману та побачили споруди, які використовувалась для порятунку водойми на початку XX ст. За переконанням активістів, в разі очищення, можна їх використовувати для відновлення лиману.

Порівняно з травнем 2012 року рівень води у лимані знизився ще на 16 сантиметрів. Якщо проблему Куяльника не вирішувати, лиман зникне назавжди.

Куяльник – один з старих курортів України, заснований у 1834 році в низов'ях лиману. Куяльницькі грязі сульфідного мулу за своїми лікувальними властивостями визнані еталонними. Вони сприяють зменшенню запальних процесів, укріплюють імунітет і відновлюють функції пошкоджених органів і систем організму, а також широко використовуються в лікуванні безпліддя. Ропа лиману також має лікувальні властивості, а мінеральна вода „Куяльник" допомагає при захворюваннях шлунково-кишкового тракту.

Австралійській Україні – 65 років

Марічка Галабурда-Чигрин

Українська діяспора в Австралії – одне з наймолодших наших поселень у світі. В 1947 році прибуло до цієї країни кілька десятків українських родин. Два року пізніше цей процес набув масовости. Отож початок української діяспори в Австралії датується 1948 і 1949 роками.

Статистика перепису населення 2006 року подала, що на території країни живе 37.800 українців. Цілком можливо, що насправді нас тут більше.

Майже всі українці поселялися по містах, знаходячи працю у різних галузях промислу. Є в наших громадах досить багато лікарів, правників, вчителів, інженерів, комп'ютерних спеціялістів, є й кілька підприємців.

Українці мешкають переважно в околицях найбільших індустріяльних міст Австралії – біля Сіднею, Мельбурну та Аделяйди. Менші скупчення виникли в Перті, Брізбені, Оксли, Нюкастлі, Волонґонзі, Джилонґу, Саншайні. Невеличка наша громада є в столиці Австралії Канбері й її околицях.

В кожній з згаданих місцевостей діє Українська Громада, Спілка Української Молоді, Пласт, Союз Українок, суботні українські школи, кредитівки, хори, танцювальні групи, ансамблі бандуристів, театральні гуртки, літературні клюби, товариства професіоналів та підприємців, спортові клюби копаного м'яча, відбиванки та ґольфу.

Діє велика кількість Народних Домів і храмів Української Автокефальної Православної і Української Католицької Церков. Побудовано кілька пам'ятників жертвам Голодомору в 1932- 1933 років, патріотам, що загинули за волю України, та в честь 1000-ліття Хрещення України.

Офіційні зв'язки з Україною розпочалися в грудні 1991 року, коли Австралія визнала незалежну Україну, а відтак Україна визначила своє дипломатичне представництво в Австралії.

З нагоди 65-ліття поселення українців в Австралії з ініціятиви Союзу Українських Організацій Австралії, 7-9 червня в Сіднею відбувається здвиг українців Австралії під гаслом „Минуле, теперішнє, майбутнє".

Акцію готував комітет, очолений Даркою Сенько, до його складу входили представники різних організацій і громад: Надя Намурен, Петро Шміґель, Андрій Береговий, Петро Деряжний, Юрко Сивак, Надя Пасторів, Марко Шумський, Петро Кравченко, Манолій Бурик, Юрко Менцінський, Василь Сенько, Юліян Ґродзіцький, Христина Бейлі, Осип Смолинець, Марія Смолинець, Стефан Михно, Марійка Шушняк, Адріяна Сенько, Юстин Сенько, Юрко Суховерський.

Попередний здвиг відбувся в Мельбурні 5-7 червня 2009 року. Він був дуже успішний. В розкішній залі мельбурнської ратуші вмістилося 1,500 осіб. Самих тільки виконавців концертової програми було понад 250. Серед присутніх було чимало австралійських політиків і державних діячів – вони знають, що українська спільнота в Австралії добре організована та самодисциплінована і що працює на добро як Австралії, так і України.

Лого здвигу українців Австралії.

Щоб організувати й успішно провести здвиг, декілька організацій Австралії стали його спонзорами. Головний з них – Дирекція Фонду „Карпати" в Сіднеї. Фундація Українознавчих Студій в Австралії пожертвувала 7,000 дол. на наукову частину здвигу.

Управа „Української громади" в місцевости Кабраматта-Ферфілді пожертвувала на організацію здвигу суму 5,000 дол.

Спонзорами стали стали й інші організації: Пласт (5,000 дол.), австралійський католицький клюб в Лідкомбі (5,000 дол.), Ліґа Вільної України (3,000 дол.), Кредитна спілка в Сіднеї (2,000 дол.), Кредитна спілка „Дністер" (2,000 дол.) та довга низка інших установ, а також багато окремих осіб і українських родин.

В електронній мережі на сторінці СУОА подано докладну програму здвигу (http://ozeukes.com/culture/xiv-national-ukrainian-festival/, http://sydney-zdvyh.squarespace.com/).

Сідней, Австралія

Чого чекати...

(Закінчення зі стор. 1)

Різниця полягає в тому, що Україна тупцює на місці в тактичних переступаннях з „західньої" ноги на „східню", а Росія тим часом керується далекосяжними стратегічними цілями. Тому за мінським Меморандумом виразно відчувається типове для „реґіональної" влади лукавство і також типове для Москви політичне інтриґанство, від якого можна очікувати дуже небезпечної для України неосоюзної пастки.

„Інтриґацією" (замість інтеґрації) назвала свою аналізу в київській газеті „Дзеркало тижня" (31 травня) журналіст-міжнародник Тетяна Силіна. Зокрема вона порівняла два варіянти проєкту Меморандуму про статус України як спостерігача у Митному союзі. Отже, первісний варіянт тексту містив фразу – „...підтримувати і розвивати співробітництво, ґрунтуючись на принципах рівности, взаємної поваги і вигоди", а з другого, підписаного, вже зникли „рівність" і „вигода", залишилася тільки „взаємна повага". Авторка пише, і з нею тяжко не згодитися, що ці „лінґвістичні тонкощі багато про що свідчать".

Далі – ще більші розходження в текстах. З первісного „Україна як спостерігач при Евразійській економічній комісії має право..." зникло саме навіть слово „спостерігач", а замість „має право" з'явилося „їй надається можливість" – бути присутньою не на всіх засіданнях згаданої Комісії, а лише з дозволу усіх членів Ради Комісії, лише на її відкритих засіданнях і лише „без права участи у прийнятті рішень" – навіть тих, котрі могли б стосуватися України.

Цитуємо Т. Силіну: „..Та найбільш „чарівний" пункт Меморандуму, 3-ій, котрий викликав подив як в наших, так і в европейських експертів і дипломатів, говорить таке: „Україна декларує наміри дотримуватися принципів, зафіксованих в документах, що формують договірно-юридичну базу Митного союзу і Єдиного економічного простору, та втримуватися від дій і заяв, спрямованих проти інтересів Митного союзу та Єдиного економічного простору". Оце так! Значить, ми, не маючи навіть статусу спостерігача, тепер повинні дбати про принципи Митного союзу й Єдиного економічного простору? Виходить, якщо Росія багато разів давала зрозуміти, що підписання Україною Угоди про асоціяцію з Европейським союзом суперечить інтересам Митного союзу, то ми тепер повинні „втримуватися" від її підписання?".

Отже, пахне (щоб не сказати гірше) традиційною московською політикою, й „реґіональній" владі України треба бути зовсім сліпою, щоб цього не бачити. Нехай Москва й гіперболізує свої можливості повернути Росії колишню імперську велич, але ця її мета вже цілком очевидна – особливо після недавніх заяв Президента Володимира Путіна, що основою формування Митного союзу, а відтак і Єдиного екомомічного простору, є не економіка, а політика.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

У Криму – новий російський консул

СИМФЕРОПІЛЬ. — В'ячеслав Світличний, який змінив Володимира Андреєва на посаді Генерального консула Росії в Симферополі, став до виконання обов'язків 4 червня. Про це повідомили у прес-службі Генерального консульства Російської Федерації в Криму. Раніше В. Світличний тривалий термін працював у Посольстві Росії в Таджикистані, а також інших структурах Міністерства закордонних справ Росії. Його попередник – В. Андреєв – заявив, що йде з посади через незгоду з заявою міністерства закордонних справ Росії, яке визнало некоректність його висловлювань на адресу кримських татар. Генконсул Росії В. Андреєв зробив низку некоректних висловлювань у своєму інтерв'ю 22 травня, зокрема про „масове зрадництво" кримських татар під час Другої світової війни. Перший заступник голови Меджлісу кримськотатарського народу, депутат Верховної ради Криму Рефат Чубаров закликав Росію відкликати з півострова В. Андреєва. *(Бі-Бі-Сі)*

Новий екскурсійний маршрут

УЖГОРОД. — „Певно, нічим ужгородці так не пишаються, як мостами через річку Уж. Скажіть, хто не обожнює Пішохідний? А хто не любить зустрічатися з друзями біля Підвісного і йти гуртом до парку? А хіба з Масарикового мосту не відкривається чарівний краєвид?", – запитують на своїй сторінц 1 червня в соціяльній мережі „Фейсбук" організатори громадської акції „Відкриті екскурсії Ужгородом". Тож тема найближчої екскурсії – „Мости Ужгороду". „Ви почуєте історії сучасних мостів, мостів зруйнованих і відбудованих. А також тих, яких уже ніколи не повернеш, як от на Малому Ужі, бо й саму річку загнали під землю", – кажуть організатори „Відкритих екскурсій". *(„День")*

Затримали за хабарництво

КИЇВ. — Заступник директора Національного цирку України 1 червня затриманий за отримання хабара в розмірі 8,000 тис. грн. (близько 1,000 дол.) від директора одного з підприємств за підписання договору з надання місць для розміщення стоянки для автомобілів. Міліція проводить досудове розслідування за ознаками злочину, передбаченого частиною четвертою статті 368 Кримінального Кодексу України (одержання хабара). 30 травня в Києві в Оболонському районі правоохоронці затримали співробітницю одного з районних відділів Державної виконавчої служби за одержання хабара, повідомляє столична прокуратура. *(„Кореспондент")*

Диплом – не запорука праці

КИЇВ. — Наявність диплому не є головним чинником при прийманні на працю в Україні. Українські роботодавці на диплом дивляться в останню чергу. Для успішного пошуку праці хороший досвід, мотивація, зв'язки, особисті якості та навіть успіх важливіші, ніж диплом про вищу освіту, впевнені українські бюрові працівники. Про це йдеться в оприлюднених 29 травня, вислідах дослідження Дослідницького центру компанії „HeadHunter" (hh.ua) на українському ринку праці. Згідно з даними дослідження, більшість бюрових працівників (60 відс.) не вважають диплом про вищу освіту головним для пошуку доброї праці, не цінує його і більшість роботодавців (51 відс.). Як вважає координатор дослідницьких проєктів Київського міжнародного інституту соціології Андрій Кашин, претендент на ту чи іншу посаду зобов'язаний, перш за все, виявити загальні розумові здібності та професійні знання, „досвід праці (особливо – не за фахом) і диплом при цьому стають другорядними". Свої висновки експерт засновує на дослідженнях компаній великого і середнього підприємництва. Якщо роботодавець цікавиться наявністю диплома, то в більшості випадків (52 відс.) просто уточнює факт його наявності. Найбільш важливими якостями роботодавці вважають практично-професійні навички, вміння розв'язувати проблемні ситуації та навички праці з клієнтами. *(УНІАН)*

АМЕРИКА І СВІТ

Папа не приїде до України

ВАТИКАН. — Папа не приїде до України на святкування 1025-ої річниці Хрещення Київської Русі, натомість відрядить свого посланця. Про це 5 червня повідомив Патріярх Української Греко-Католицької Церкви Святослав Шевчук. У квітні депутати опозиційних фракцій зареєстрували у Верховній Раді проєкт постанови про запрошення на святкування річниці Хрещення Київської Русі Папи Франциска і Вселенського Патріярха константинопольського Вартоломія. Свято в Україні плянують офіційно відзначати наприкінці липня. Водночас Українська Греко-Католицька Церква робитиме це 18 серпня. *(„5-канал")*

Жінки – головні годувальники

ВАШІНҐТОН. — Дослідження вказують на те, що у 40 відс. в американських родинах жінки заробляють більше ніж їхні чоловіки. А це майже у чотири рази більше, якщо порівнювати з статистикою у 1960 роках. Відповідно до нового звіту, оприлюдненого 31 травня Дослідницьким центром Пю, така рекордна кількість жінок-годувальників є наріжним каменем, який значною мірою міняє динаміку та уклад сучасної американської родини. Для порівняння – у Канаді жінки заробляють більше у 18 відс. родин, в Европі – лише у кожній десятій родині. Президент компанії „Медіа для працюючих мам" Керол Еванс каже, що суспільство покищо не встигає за цією тенденцією. Минулого року жінки заробляли на 20 відс. менше ніж чоловіки, які виконували ту ж працю. А витрат у них більше. Американські родини витрачають понад п'яту частину прибутку на оплату садочку чи няні. У Франції ж ці витрати частково покриває уряд. У результаті – на ці потреби йде лише 10 відс. сімейного прибутку. У США, на відміну від Франції чи Канади, жінкам не ґарантовано оплачувану декретну відпустку. США – одна з лише трьох країн світу, де немає оплачуваної відпустки догляду за дитиною. Дві інші – Свазіленд та Нова Ґвінея. „У нас відбувається криза через бездіяльність Конґресу", – відзначає К. Еванс. Вона додає – з такою кількістю жінок, які сьогодні не лише ставлять обід на стіл, але і заробляють на нього, настав час для суспільства прокинутись та підтримати представниць „слабкої статі" та їхні родини. *(„Голос Америки")*

60 років з дня коронації Єлизавети II

ЛОНДОН. — У Вестмінстерському абатстві у Лондоні 4 червня відбулася Служба, присвячена 60-ій річниці коронації Королеви Єлизавети II. На церемонії були присутні понад 20 членів королівської родини. Королева зайшла до залі під ту саму музику, як і у 1953 році, у тій самій золотій короні. Її чоловік, Принц Філіп, попри погане самопочуття, був присутнім у абатстві. *(Бі-Бі-Сі)*

Сумісництво викликало реакцію

ЗАЛЬЦБУРҐ, Австрія. — Директор відомого Зальцбурзького фестивалю австрієць Олександер Перейра став керівником всесвітньо відомого міланського театру „Ля Скаля". Призначення його на цю посаду викликало бурхливу реакцію як в Австрії, так і в Італії, повідомили 5 червня австрійські засоби масової інформації. Контракт О. Перейри з Зальцбурґом закінчується в 2016 році, і поки що невідомо, чи буде він суміщати дві найвпливовіші посади у світі клясичної музики після того, як вступить на посаду у „Ля Скаля" в 2015. Сам О. Перейра заявив 4 червня, що він не хоче розривати контракт, і готовий працювати на двох майданчиках паралельно. Однак, бурґомістр Зальцбурґу Гайнц Шаден сказав, що це „безумовно відкидають", повідомляє австрійське інформаційне аґентство АПА. Як Зальцбурзький фестиваль для австрійців, так і побудований при австрійському пануванні театр „Ля Скаля" для італійців є предметами національної гордости, незважаючи на сучасний світ мистецтва, який дедалі більше інтернаціоналізується. *(„Кореспондент")*

Вишиванкова хода – в усьому світі

Вишиванкова хода з метою популяризації українського одягу та українських традицій в Україні символізує повернення української частини суспільства до своїх національних та культурних витоків. Починаючи з 2010 року, подібні акції проводяться щороку в кожному обласному та районному центрах, а також у ряді країн, де проживають українці. 25 травня українці у вишиванках вийшли на вулиці Києва, Харкова, Чернігова, Луганська, а також у в Польщі, Росії, Англії, Словенії, Казахстані, навіть у столиці африканської держави Мозамбік – місті Мапуту. Нижче вміщені повідомлення громадських кореспондентів тижневика з України.

ОДЕСА

Сергій Горицвіт

25 травня з ініціятиви голови одеської філії молодіжного об'єднання „Остання барикада" та місцевого Комітету захисту української мови відбулася хода у вишиванках. Близько 300 осіб зібралися біля Воронцовського палацу. Численна група студентів тримала в руках гасла: „Табачника геть!", „Інформаційна війна на знищення української мови триває. Купуючи журнал, книгу газету російською мовою, ти вбиваєш українську!", „Розмовляй українською! Годі боятися бути самим собою!".

Перед початком ходи всі слухали спів бандуриста. Учасники розгорнули великий державний прапор, заспівали гимн України і вирушили Приморським бульваром до Одеської опери, а потім – в міський сад, де свято завершилося концертом дитячого фолкльорного ансамблю „Цвітень", ансамблю народних інструментів „Веселі хлопці", аматорського театру „Балаганчик", українського рок-гурту „КіМ" (Кирило й Методій).

Організатори ходи Наталія і Ганна Михайленко повідомили, що на їхні листи-звернення відгукнулися українці ряду країн, де відбулися марші у вишиванках, а голова громадської організації „Завжди вірні" Тарас Павлів зі Львова запропонував запровадити в Україні „Народний день вишиванки".

Театр „Балаганчик" виконує композицію за творами Тараса Шевченка. (Фото: Сергій Горицвіт)

ЧЕРКАСИ

Олександер Костирко

У вишиванковій ході 25 травня взяли участь близько 60 осіб у вишиванках, або з різними елементами українського строю: стрічками та вишивками на буденному одязі.

Учасники акції розпочали ходу з площі Богдана Хмельницького, від пам'ятника гетьманові, вздовж бульвару Шевченка вийшли на Хрещатик і в парку біля будинку обласної адміністрації, навколо фонтану, провели фотосесію. Учасники несли державні прапори, мали гарний настрій, співали українських пісень.

По полудні на Театральній площі відбулося святкування Дня Героїв.

Учасники вишиванкової ходи в Черкасах. (Фото: Олександер Костирко)

Перемогли дипломати України

ВАШІНҐТОН. – Посольство України в США з нагоди Дня Києва провело 25 травня чемпіонат з міні-футболу за участи 10 команд дипломатичних представництв держав, акредитованих в столиці США. В чемпіонаті взяли участь команди посольств Великої Британії, Казахстану, Киргизстану, Голяндії, Норвегії, Росії, Румунії, Туреччини, України та Чехії.

Посольство України провело чемпіонат вже другий рік поспіль. Минулого року чемпіонат було присвячено проведенню в Україні та Польщі чемпіонату Европи з футболу – „Евро-2012".

Відкрив чемпіонат Посол України в США Олександер Моцик, який передав вітальне слово учасникам турніру від голови Київської міської державної адміністрації Олександра Попова та зробив символічний „перший удар".

Перше місце в турнірі виборола футбольна команда Посольства України в США, яка у фіналі перемогла футболістів Посольства Росії, а на третю сходинку вийшли футболісти Посольства Туреччини, що виграли у команди Посольства Великої Британії.

Протягом всього турніру, який відбувся в одному з найбільш популярних відкритих спортивних комплексів неподалік Вашінґтону, футболістів палко підтримували вболівальники з їхніх країн – родини і друзі працівників дипломатичного корпусу американської столиці, а також студенти місцевих університетів, представники неурядових організацій, української громади, преси, а також друзі українського Посольства України.

Після завершення змагань О. Моцик вручив кожному з футболістів команд, що зайняли переможні місця, пам'ятні медалі з нагоди 100-річчя Федерації футболу Києва.

Команда Посольства Великої Британії за четверте місце отримала спеціяльну нагороду – офіційний футбольний м'яч з лоґотипом „Евро-2012".

Увечорі учасники змагань та їхні уболівальники зібралися в Посольстві України в США. Гості переглянули фінальну гру Ліґи чемпіонів УЕФА між командами мюнхенської „Баварії" та дортмундської „Борусії", а також скуштували традиційні українські страви під час святкового фуршету.

Посольство України в США

Посол України в США Олександер Моцик (в центрі) з представниками команд-учасниць змагань.

Президент СКУ відвідав Ню-Йорк

НЮ-ЙОРК. – 23 травня президент Світового Конґресу Українців (СКУ) Евген Чолій здійснив візиту до Ню-Йорку, де зустрівся з головою відділу неурядових організацій Департаменту з економічних і соціяльних питань ООН Андрієм Абрамовим, віце-президентом правозахисної організації „Дім свободи" Арчем Пудінґтоном, заступником директора правозахисної організації „Нагляд за правами людини" Рейчел Денбер.

У супроводі президента Українського Конґресового Комітету Америки Тамари Олексій Є. Чолій відвідав Українську федеральну кредитову кооперативу „Самопоміч" і вручив відзнаку за довголітню вагому фінансову підтримку СКУ її президентові Богданові Курчакові. У свою чергу, Б. Курчак передав щедру пожертву для підтримки діяльности СКУ.

СКУ

Богдан Курчак (зліва): та Евген Чолій під час зустрічі в Ню-Йорку. (Фото: СКУ)

Шановні дописувачі!

Порівняно невеликий обсяг тижневика і значне число пропонованих редакції матеріялів змушує звернутися до Вас з проханням надсилати до публікації тексти листів обсягом не більше, ніж 500 слів, тобто три-чотири сторінки машинопису, через два інтервали. Редакція залишає за собою право скорочувати довгі тексти і виправляти їх згідно з чинним правописом. Просимо утримуватися від відступів від обраної теми для опису сторонніх щодо неї питань.

Фотографії просимо надсилати лише в додатку до листа, даючи їм назви, які зазначені в тексті. Назва фотографії і підпис до неї – це різні речі. Не позначайте світлини загальновживаними числами чи словами, тому що комп'ютер не зможе їх відрізнити. Разом з прізвищами обов'язково подавайте повні імена осіб, про яких іде мова в тексті допису чи статті.

В електронних листах просимо вказувати поштову адресу і телефон автора.

Редакція

АМЕРИКА І СВІТ

Перша жертва заворушень у Стамбулі

СТАМБУЛ, Туреччина. — 3 червня таксист в'їхав в групу демонстрантів, які брали участь в антиурядових акціях протесту. У результаті загинула одна особа. Це перша офіційно підтверджена смерть під час заворушень. Внаслідок випадку загинув 20-річний Мемет Айвалітас. Ще четверо осіб отримали поранення. Один з потерпілих перебуває у критичному стані. Акції протесту тривають у Стамбулі з 28 травня. Спочатку вони були організовані активістами, які виступають проти реконструкції площі Таксим у центрі міста, а потім, після жорстокого поводження поліції з протестувальниками, вони переросли в політичні демонстрації. Крім того, акції перекинулися на інші міста Туреччини, включаючи Анкару, Анталію та Ізмір. Демонстранти вимагають відставки уряду прем'єр-міністра Реджепа Таїпа Ердогана. Населення невдоволене репресіями щодо опозиції, обмеженням свободи слова, а також прийняттям законів, які поступово перетворюють Туреччину з світської держави на ісламську. Р.Т. Ердоган, у свою чергу, звинувачує у заворушеннях екстремістів, яких підтримує опозиція і якісь сили з-за кордону. Поліція розганяє маніфестантів за допомогою сльозогінного газу і водометів. За останні дні влада затримала понад 1,700 протестувальників. За даними „Amnesty International", у ході сутичок правоохоронних органів з демонстрантами постраждала понад 1,000 осіб. *(„Кореспондент")*

Пожежа в московському метро

МОСКВА. — Щонайменше 31 особа постраждала внаслідок пожежі в московському метро, повідомила 5 червня влада російської столиці. Близько 4,500 осіб були евакуйовані з метро в Москві, Сокольницьку лінію тимчасово закрито. Рятувальники повідомили, що між станціями „Охотний ряд" і „Бібліотека ім. Леніна" сталася пожежа через загоряння силового кабелю. Пожежа спричинила значне задимлення. *(Радіо „Свобода")*

Швайцарія обмежила міґрацію

БЕРН, Швайцарія. — 1 червня Швайцарія запровадила квоти на кількість громадян Евросоюзу, які отримують право на працю в країні. Швайцарія не входить до складу ЕС, але раніше підписала низку угод з Брюселем, які ґарантують свободу пересування в Европі. Тепер влада країни заявляє, що рівень іміґрації досяг неприйнятно високого рівня, і що протягом найближчого року кількість дозволів на працю для громадян ЕС буде обмежена. Брюсель, зі свого боку, заявив, що такий крок може завдати серйозної шкоди двостороннім взаєминам. Рівень безробіття у Швайцарії становить 3 відс. Міґранти складають приблизно 25 відс. всієї робочої сили країни. *(Бі-Бі-Сі)*

У Чехії здивовані заявами Р. Кузьміна

ПРАГА, Чехія. — Міністерство закордонних справ Чехії „зі здивуванням" занотувало висловлювання заступника Генерального прокурора України Рената Кузьміна про те, що в цій країні „під виглядом політичного притулку людям надали простір для фальсифікації матеріялів слідства" у справі про вбивство Євгена Щербаня, заявила 29 травня речник Міністерства закордонних справ (МЗС) Чехії Йогана Ґроґова. „Однак, ми віримо, що ці висловлювання ніяк не стосуються Чеської Республіки. Мова про внутрішньоукраїнські дебати, які нашої країни не торкаються", – наголосила вона. На запитання, чи має намір ближчим часом міністер закордонних справ Карел Шварценберґ відвідати Україну, речник МЗС відповіла, що „наразі про візиту в Україну ближчими тижнями інформації немає". Чоловік колишнього прем'єра Юлії Тимошенко, яку нині звинувачують у причетності до вбивства 1996 року народного депутата Євгена Щербаня, Олександер Тимошенко, який отримав притулок у Чехії, відкинув ці твердження, назвавши їх недостатніми і провокаційними. *(Радіо „Свобода")*

Темна політика веде у „Мутний" союз

Неприйнятний для більшости українського суспільства намір Віктора Януковича у 2015 році продовжити своє президентство на наступні п'ять років може здійснитися лише завдяки нещирій, нечесній, темній політиці. Далі їй і темніти нема куди. Політичне повітря України просякнуте таким фальшем, що всі заяви влади слід розуміти цілком навпаки, і в чому вона найбільше впевняє, у те найменше треба вірити.

Цієї весни Партія Реґіонів раптом голосно закричала, що веде Україну до Европи – щоправда, без „фашистів", якими вона обізвала опозицію і весь національно-патріотичний рух. А тим часом В. Янукович, без жодних попереджень і пояснень, поїхав 26 травня в Сочі на зустріч з Президентом Росії Володимиром Путіним, тобто у протилежний від Европи бік. А ще через пару днів, 28-29 травня, В. Янукович в Астані, столиці Казахстану, вже випрошував для України статус спостерігача в Митному союзі, який від 2015 року буде називатися Евразійським економічним союзом.

Україна має ясний закон „Про засади зовнішньої політики", і він визначає евроінтеґрацію як єдиний зовнішньополітичний курс. А от що таке, з погляду міжнародного права, Митний союз, не знає ніхто. Ба – не знають навіть двоє (з трьох) його членів, Білорусь і Казахстан. Ще наприкінці 2009 року білоруський провідник Олександер Лукашенко остерігав, що його країна вийде з Митного союзу, якщо, мовляв, „ці два монстри", Росія і Казахстан, почнуть тиснути на Білорусь.

Властиво, монстром є тільки Росія, котра в будь-якому своєму новому „союзі" нічого не дозволить вирішувати іншим членам, а діятиме виключно у власних інтересах.

Навіть казахи вже дійшли до голови по розум. У жовтні 2012 року їхній Президент Нурсултан Назарбаєв на Стамбульському економічному форумі раптом виступив ініціятором Тюркського союзу і зробив дуже неприємну для Москви заяву: „...За 150 років казахи ледь не позбулися своїх національних традицій, звичаїв, мови, релігії. З допомогою Всевишнього ми в 1991 році проголосили свою незалежність. Коло майбутнього Тюркського союзу – Казахстан, Узбекистан, Азербайджан, Киргизія, Туреччина, Тюркська республіка Північного Кіпру...".

Нерозв'язні внутрішні суперечності „Мутного" союзу змушують Москву якнайшвидше підпорядкувати своєму впливові Україну. Ще зовсім недавно В. Путін казав, що Митний союз не передбачає статусу країн-спостерігачів, а лише членство. Вже передбачає. Вже 31 травня у Мінську розставлено пастку для України – підписано Меморандум про статус спостерігача у Митному союзі.

Цей „статус" – тільки для замилювання очей. Економічний радник В. Путіна Сергій Ґлазьєв на зустрічі з журналістами в Астані ствердив: „Для української громадської думки важливо зрозуміти, що неможливо одночасно підписувати угоду про асоціяцію з Европейським союзом і брати участь у Митному союзі, а статус спостерігача надається тільки тим державам, які хочуть увійти в наші інтеґраційні об'єднання...".

Яким же лицемірством виглядають на тлі цих слів запевнення В. Януковича у вірності европейському курсові!

Коментуючи ці події, глибокий знавець українських реалій і ексголова моніторинґового комітету Парляментської асамблеї Ради Европи Ганне Северінсен сказала в інтерв'ю для „Українського тижня": „Український уряд грає в небезпечну гру, претендуючи на статус спостерігача у Митному союзі. Уряд грається з майбутнім України...".

Залишається одне тільки запитання: чому мовчить опозиція? Чи є вона насправді опозицією до згубних для України намірів „реґіональної" влади?

ІСТОРІЯ

Фундації УВУ – 40 років

Іван Буртик

Ідея створення Фундації Українського Вільного Університету (УВУ) існувала від перших днів його створення у Відні 1921 року. Після поразки Визвольних змагань науковці та журналісти, зрозуміли, що головною причиною невдачі було вікове поневолення України, брак інтеліґенції та національної свідомости, тому й вирішили організувати університет. З Відня осідок переїхав до Праги, бо тут були більші можливості.

Від перших днів свого існування УВУ змагався з фінансовими труднощами. Першим жертводавцем і приятелем був Президент Чехословаччини Томас Масарик. Завдяки його сприянню УВУ проіснував до приходу совєтської влади у 1944 році. Тисячі молодих людей за 23 роки осягнули вищі студії, одиниці повернулись в Україну, а більшість залишилась у Німеччині – в Авзбурзі і Мюнхені. Ректор о. Августин Волошин залишився в Европі, був арештований більшовиками і розстріляний.

Професійні вихідці з України поповнили професорський склад УВУ, з допомогою таборової молоді поладнали шкільний будинок, і УВУ, один з перших університетів у Мюнхені, розпочав семестер у другій половині 1946 року. Студенти не мали засобів не тільки на оплату, а навіть на прожиток, а в додатку валютна реформа марки у Німеччині створила кризу для університету. Найбільш критичний час довелось пережити УВУ після ліквідації іміґраційних таборів та переселення українців до заокеанських країн. УВУ продовжував існувати тільки завдяки дотаціям від уряду.

Поповнене новими силами в Америці Товариство алюмнів і приятелів (ТАП) УВУ почало жертовними збірками допомагати УВУ. В тому часі мало знали про існування УВУ. Щойно відзначення 30-ліття УВУ у Ню-Йорку, в 1951 році, зацікавило більше коло інтеліґенції і преси, яка почала інформувати спільноту про діяльність УВУ і ТАП. Під кінець 1950-их років ТАП мало 11 філій у більших громадах українських поселень.

Діяльність УВУ і ТАП підніс в 1960-их роках новообраний ректор, проф. д-р Володимир Янів. Саме завдяки його старанням дипломи УВУ визнано на рівні німецьких в Німеччині та інших країн Европи. Відзначення 50-ліття УВУ у багатьох країнах світу не тільки піднесло авторитет університету, а й поповнило його професійними силами та чисельним студентством, також і приходами. Активна наукова діяльність УВУ почала непокоїти совєтську владу, яка засудила у 1971 році закордонних українських „реакціонерів та буржуазних націоналістів, що перешкоджають у позитивних змінах Радянського Союзу". Ректора В. Янева назвали „продажним прислужником капіталістичних аґресорів". Ворожу пропаґанду посилювали льокальні прислужники та їхня преса, які в той час мали до певної міри успіх в Америці.

Щоб забезпечити майбутнє УВУ перед совєтською аґресією, треба було діяти. Тому на нарадах ТАП у Пасейку, Ню-Джерзі, на пропозицію голови Івана Буртика, одностайно вирішено переназвати ТАП на Тимчасову фундацію УВУ й організувати фонди. Прихід близько 7,000 дол. з відзначень ювілею УВУ у Ню-Джерзі став першим вкладом до Фундації. Збірка пожертв проходила слабко, бо на місяць пізніше прихильники закупу трьох катедр при Гарвардському університеті оголосили своєю грошову збірку на 9 млн. дол.

УВУ – єдиний у цілому світі український університет, якого не має жодна нація, який у нагірші історичні часи стояв і стоїть в обороні української правди, науки та історичних фактів.

По довгих трудах управі вдалось зареєструвати у стейті Ню-Джерзі Фундацію УВУ як фінансову інституцію 19 травня 1973 року. У 1975 році фундація одержала статус неприходової інституції згідно з яким жертводавці мали право відчислювати свої пожертви від особистих податків. В другій половині 1977 року, з уваги на централізацію українського життя на східньому побережжі, управа Фундації рішила перенести осідок до Ню-Йорку, де існує й сьогодні.

Не згадую поіменно всіх основоположників Фундації, членів управи та філій, з яких небагато залишилось у живих. Вічна пам'ять покійним та многоліття живим. Кінчаючи 65-літню працю для Фундації, хочу висловити щиру подяку всім добрим людям за їхню жертвенність та зрозуміння вагомости рідної науки, які на всі заклики були готові допомогти.

Однією з найбільших нагород було запрошення незнайомої жінки з Гартфорду приїхати за пожертвою на Фундацію. Жінка лежала у ліжку. Вона витягнула з подушки 50 дол. з словами: „Це останні мої гроші. Візьміть і бийте більшовиків хоч словом, бо мечем немає кому". Зворушений тим, я не думав брати її пожертву, а радше хотів їй допомогти, та вона рішуче заперечила. Після того вона померла і в заповіті залишила свою хатину для Фундації. Той образ ніколи не зітреться у моїй пам'яті.

Однією з найбільших гіркот була і далі є байдужість великої частини нашої спільноти тут і в Україні, яка не може позбутись пережитого страху, меншевартости, рабських почувань та зневіри до власних сил, що у сукупності знецінює і решту невинної в тому нації. Якби наша спільнота розуміла вагомість рідного університету, допомагала йому розбудуватись, то сьогодні і доля нашого народу була б іншою.

УВУ омолодився, новий ректор з України проф. д-р Ярослава Мельник інтесивно наводить порядки в УВУ. У Фундації перейняв головування від сеньйора Теодора Воляника працьовитий і патріотичний адвокат Аскольд Лозинський. Так що є надія на великий успіх.

Кліфтон, Ню-Джерзі

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 — **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 — **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $65.00 на рік, $40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $55.00 на рік, $35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністрація / Оголошення
Володимир Гончарик — ☎ (973) 292-9800 x 3040, **Fax** (973) 644-9510, **E-mail** adukr@optonline.net

Передплата
Володимир Гончарик — ☎ (973) 292-9800 x 3042, **E-mail** subscription@svoboda-news.com

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Чи опозиція зможе змінити лад в державі?

В оновленому парляменті України тривають спроби провести ідеологічне оздоровлення. Ідеологічну боротьбу почало Всеукраїнське об’єднання „Свобода“ законопроектом з вимогою уживання української мови в парляменті. А згодом „Єдиний центр“ зажадав, щоб чиновники і працівники силових структур здавали іспит з української мови, а об’єднана опозиція „Батьківщини“ і УДАР внесла законопроєкт, який вимагає введення графи „Національність“ в свідоцтвах особи.

Реґіонали відповіли внесенням проєкту, який протидіє проєктові опозиції. Для успіху пропонованих проєктів опозиції потрібна координація голосів та послідовнісь акцій, клясичним прикладом яких є успішний внесок опозиції за чесне голосування.

Виступ „Свободи“ в парляменті викликав конфліктні відгуки в державі і осуд в Европейському союзі. Але позиція „Свободи“ є єдиною, яку сучасна влада респектує, і вона зараз віддзеркалює сучасний дух, що росте в народі і що задокоментовано 11.44 відс. голосів за „Свободу“ в останних виборах до парляменту.

Щоб зрозуміти та об’єктивно оцінити патріотичну позицію політичних партій, треба перш глянути у минуле та сучасність України.

Національна свідомість народу України була віками нищена окупантами, а особливо царською Росією, а згодом – у Радянському Союзі. В тих окупаціях, через загрозу фізичних суворих дисциплінарних акцій, немала частина громадян побоювалась виявляти свої національні сентименти. Дехто навіть не наважувався передавати свою любов до української нації нащадкам, бо діти не вміють поза хатою мовчати. І нові покоління виростали з почуттям меншевартости.

В. Янукович у своїх перед виборами виступах поділив народ України на своїх прихильників, яким обіцяв проросійську мовну політику, а решті громадянства він обіцяв добробут. Прихильникам – зрусифікована ідеологія, а решті вистачить ковбаси. Політику реґіоналів підтримали 30 відс. виборців. Після обрання В. Януковича президентом стара радянська ґвардія перебрала владу. Україна приняла проросійську ідеологію. Реґіонали проводять реформи проти української мови. Вони маніпулюють, щоб закони служили їх цілям. Реґіонали вводять авторитарний устрій, а щоб позбутися політичних опонентів, вони їх, в радянському стилі, ув’язнюють.

Населення України складається з 78 відс. українців і 22 відс. меншин. За сучасної влади в Верховній Раді є 22 відс. українців і 78 відс. депутатів інших національностей. Виглядає, що при кермі держави немає або майже немає українців. Представництво меншин в уряді держави та в парляменті є природним та бажаним явищем, але абсолютне керування керма державою меншинами не відповідає навіть загально прийнятим нормам у сучасному світі. І тому те, що зараз в Україні діється, є підкорюванням української нації деспотичними меншинами.

Окупації минувшини та сучасна влада меншин довели народ до мовного розколу та ідеологічного розгублення, а українську державність – до національного занепаду. Для здорового національного розвитку державности Україна потребує сприємливих умов, потребує зміни ладу-устрою. Та беручи до уваги авторитарні тенденції, для зміни ладу неминуча потреба зміни влади.

Демократично змінити владу буде можливо через вибори президента, які відбудуться в 2015 році. На питання, хто ті вибори виграє в умовах, до яких реґіонали довели систему правління, з фальсифікаціями виборчих вислідів, нелегко відповісти. Тому моя відповідь буде умовною: успіху можна чекати, якщо голосування буде чесно проведене, а опозиція не розпорошуватиме голоси виборців і поставить від опозиції тільке одного кандидата.

За реґіоналів проголосують ті, кого вдоволяє радянська ідеологія та мовна політика реґіоналів. Та зараз, згідно з пресою, в Україні, навіть в Донбасі, реґіонали разом з президентом втрачають прихильників. Щоб виграти вибори голосами сучасних прихильників, голосів у реґіоналів не досить, їм потрібні голоси невтральних чи безпартійних виборців. Та безпартійні виборці підтримають тільки ту владу, яка подбає про добробут, а в державі добробуту зараз немає.

Шанси виграти наступні вибори опозиція має. Виступи „Свободи“ та партії „УДАР“ у парляменті пробудили в народі волю відкрити глибоко заховане почуття господаря у своєму домі. І падіння популярности реґіоналів вказує, що народ готовий передати опозиції кермо держави. Питання є тільки, чи опозиційні політики будуть готові перебрати відповідальність вести державу для народу.

Ярослав Жмуркевич
Гантінґтон Велі, Пенсильванія

Польською мовою – про Волинь!

У видавництві Києво-Могилянської академії цього року вийшла у другому доповненому виданні книга Володимира В’ятровича „Друга польсько-українська війна. 1942-1947“, що викликало чималий відгук в Україні і за кордоном. Автор вперше використав документи з раніше недоступних архівів КҐБ. І саме ці документи проливають певне висвітлення сумнозвісних подій на західних українських землях у 1942-1947 роках. Книга В. В’ятровича спростовує та науково захищає українців від ворожих нападок шовіністичних угруповань.

На превеликий жаль, теперішній проросійський провід Віктора Януковича не тільки неспроможний дати належну відсіч всім тим звинуваченням, але й робить все, щоб якнайгірше очорнити перед всім світом українців, особливо УПА та ОУН. Українці боролися за своє національне і духовне збереження, за національне звільнення з польського ярма і суверенність.

На базі Крайової управи Ліґи українців Канади, Крайової управи Ліґи українок Канади та їхніх відділів, Об’єднання лемків Канади, Об’єднання українців „Закерзоння“, СУМ-Етобіко, Товариства колишніх вояків УПА створено ініціативний комітет „Волинь-1943“, що ставить своїм завданням уможливити якнайскоріший переклад польською мовою та видання другої доповненої книги В. В’ятровича. Ця книга є найкращою, науково обґрунтованою на базі архівних матеріялів, відповіддю полякам в обороні справедливости та спростуванні роздутих, документально непідтверджених даних про ті події, що мали місце на Волині.

Комітет „Волинь-1943” звертається до всіх свідомих українців, громадських установ за допомогою у виданні цієї книги.

Комітет плянує провести якнаймасовішу презентацію та розповсюдження її у Польщі, бо ця книга стане приводом для широкої дискусії у польських наукових та елітних колах. Теж маємо в дальших плянах створити версію цієї книги англійською мовою та пустити її в інтернет. Перекладом книги на польську мову вже зайнятий відомий історик Мирослав Іваник.

Чеки просимо пересилати на відкрите конто в Кооперативній спілці „Будучність“ з написом „Volyn 1943“ на рахунок 65454 або на адресу Дому ім. Тараса Шевченка: 482 Horner Ave., Toronto On M8W 2B7, Canada.

Богдан Головацький
Торонто

Громадський комітет „Волинь-1943“ (зліва): Славко Семчишин, Петро Кардаш, Марійка Яцила, Андрій Ротко, д-р Володимир В’ятрович, Ярослав Крет, Микола Свинтух-Заверуха (голова комітету), Евген Ладна, Марійка Дубик, Орест Яцила, Богдан Головацький, Адам Стець, Мирослав Іваник (перекладач книжки). (Фото: Віктор І. Гласко)

Уточнення

В газеті „Свобода“ з 26 квітня, у дописі Романа Коваля „Микола Міхновський повернувся до рідної Турівки“ допущена неточність у тому, що село Турівка є в Тернопільській області, а М. Міхновський справді народився в селі Турівка, але воно тоді було у Прилуцькому повіті на Полтавщині. Тепер Турівка належить до Згурівського району Київської області.

Петро Твардовський,
Парма, Огайо

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Делеґація КУК відвідала Саскачеван

ОТАВА. – Президент Конґресу Українців Канади (КУК) Павло Ґрод та виконавчий директор Тарас Залуський завершили візиту до Реджайни та Саскатуну 9-12 травня.

9 травня делеґація КУК зустрілася з головою Консультативного комітету Саскачевану з питань взаємин між Україною і Саскачеваном Джері Луцюком та секретарем Виконавчої ради Ріком Мантеєм. Були обговорені питання іміґрації, канадсько-українських економічних взаємин та співпраці з Україною на рівні громадянського суспільства.

Делеґація відвідала українську програму у „Miller High School", зустрілась з студентами та викладачами. Потім відбулась зустріч з виконавчою владою КУК у Реджайні у „Selo Gardens", на яку П. Ґрод запросив 90 осіб для обговорення питань розвитку громади. Окрасою події став виступ хору „Іскра" з Реджайни.

П. Ґрод вручив медалі Діямантового ювілею Королеви Єлизавети II президентові філії КУК в Реджайні Едові Лисикові та Євгенові Креновському від імені Девіда Джонстона, генерал-губернатора Канади.

10 травня делеґація зустрілась з Віцепрем'єром Кеном Кравцем у будівлі Законодавчих зборів Саскачевану. Делеґація привітала міністра з його успіхом в ухваленні закону про Голодомор і його конкретним, відчутним підходом до взаємин між Саскатуном і Україною. Сторони також обговорили включення історії Голодомору і перших канадських акцій з інтернування під час Першої світової війни до навчальної програми провінції.

У Саскатуні члени делеґації зустрілися з директором Міжнародних програм для Інституту прикладної науки і техніки Саскачевану Анжелою Войціховською, з головою Ради національних мистецтв Андреа Копилех, представниками виконавчої влади відділу КУК у Саскатуні.

Увечорі, в Українському музеї Канади, відділ КУК влаштував урочистий захід, на якому було вручено медалю Діямантового ювілею Королеви Єлизавети II президентові провінційної ради КУК Славкові Кіндрачукові. З українськими піснями виступили Ларі Клопушак і Степан Кодак.

11 травня делеґація зустрілась з співголовами Іміґраційного комітету КУК Сергієм Корольком та Євгеном Дувалком, щоб обговорити важливі для української громади питання іміґрації.

Під час зустрічі з о. Тарасом Удодом від Української Православної Церкви Канади було обговорено питанння співпраці КУК з Церквою.

Відбулася також зустріч з президентами провінційної ради і відділу КУК С. Кіндрачуком і Марлін Боднар, з Єпископом Браяном Байдою з Єпархії Саскатуну, Української Католицької Церкви Канади. П. Ґрод разом з С. Кіндрачуком, М. Боднаром і посадником міста Саскатун Дональдом Дж. Ачісоном відвідав фестиваль „Весна" в Саскатуні.

КУК

Вручено дипломи у Богословській семінарії

САВТ-БАВНД-БРУК, Ню-Джерзі. – 24 травня 17 випускників отримали академічні дипломи про закінчення Свято-Софійської Української православної богословської семінарії. Митрополит Української Православної Церкви в США Антоній, ректор і голова опікунської ради семінарії, очолив урочистість.

З цієї нагоди також були присутні голова Консисторії УПЦ Єпископ Даниїл, члени опікунської ради семінарії та ради Митрополії, а також близько 170 гостей та відвідувачів Митрополії УПЦ в США.

Вранці всі студенти зібралися у каплиці Трьох Святителів. Літургію відслужив Єпископ Даниїл разом з о. Антонієм Перкінсом, викладачем семінарії, та священиками-випускниками, які ще недавно стояли у каплиці як семінаристи.

Першоєрархи та випускники семінарії Української Православної Церкви в США.

Офіційна церемонія розпочалася з процесії від головного будинку Консисторії. Випускники та професори з хоругвою семінарії, подарованою випускною клясою, попрямувала до Культурного центру на вручення дипломів. Після Молебня, який служили Митрополит Антоній та Єпископ Даниїл, розпочалася урочиста частина. Церемонію відкрив протоєрей Василь Завірюха, проректор семінарії, який висловив особливу вдячність трьом особам – бл. п. Митрополитові Костянтинові, протопресвітерові Франкові Істочину та ігуменові Григорієві (Вулфенденові), які послужили особистим прикладом освітнього та пастирського досвіду для багатьох поколінь духовенства Церкви.

Протопресвітер Томас Фіцджеральд, професор церковної історії та історичної теології, декан Грецької православної семінарії в Бруклайні, Масачусетс, виступив з промовою, в якій дав настанову випускникам іти в світ, розділяючи Слово Боже з безумовною любов'ю і самопожертвою.

Отці А. Перкінс та Василь Пасакас звернулися з словами підбадьорення до своїх однокурсників і подякували адміністрації та викла-

(Закінчення на стор. 9)

Довідники видано українською мовою

ЧИКАҐО. – Скарбник Кук-Кавнті в Ілиної Марія Папас 21 травня представила громаді кілька брошур, пов'язаних з майновими податками, виданих українською мовою. У презентації брали участь представники Ілинойського відділу Українського Конґресового Комітету Америки. На фото: учасники презентації (зліва): Павло Бандрівський, президент Кук-Кавнті Тоні Преквінкл, Генеральний консул України в Чикаґо Андрій Праведник, Марія Папас, Юліян Кулас, Пет Міхальські.

Д-р Аскольд Лозинський – новий голова Фундації УВУ

НЮ-ЙОРК. – 11 травня у приміщенні Українських Державницьких Організацій відбулися річні Загальні збори Фундації Українського Вільного Університету (УВУ).

Їх відкрив голова Фундації Теодор Воляник. Головував на зборах д-р Аскольд Лозинський, а обов'язки секретаря виконував Богдан Гаргай. Номінаційна комісія працювала у складі Т. Воляника, д-ра Олександра Лужницького та інж. Мирона Свідерського.

У праці зборів взяли участь декан УВУ у Мюнхені Марія Пришляк та колишній ректор УВУ, академік Леонід Рудницький.

За діяльність Фундації протягом минулого ділового року звітував голова Т. Воляник. За цей час відбулося три засідання Управи, видано Різдвяну та Великодню летючки для української громади з закликом складати пожертви на Фундацію. Виділено 50 тис. дол. у формі стипендій для УВУ.

У звітному часі Фундацію УВУ відвідали Президент Національного університету „Києво-Могилянська академія" Сергій Квіт та професор Київського Національного університету ім. Тараса Шевченка Володимир Сергійчук.

Голова Фундації УВУ брав участь у всіх громадських заходах на крайовому та місцевому рівнях, використовуючи ці заходи як нагоду закликати громаду до активної підтримки УВУ.

Висловивши подяку усім жертводавцям та членам Управи за ділову і дружну співпрацю, Т. Воляник повідомив, що після семи років очолювання Фундації УВУ більше не кандидуватиме на цю позицію, одначе, готовий й надалі працювати для добра Фундації.

Письмовий звіт подав заступник голови та голова жюрі Літературного конкурсу ім. Воляників-Швабінських академік Л. Рудницький.

За приходи і видатки звітував фінансовий керівник Богдан Савицький.

Заступник голови Фундації А. Лозинський у своєму звіті подав до відома, що упорядковано фінансові справи з будинком-спадком Михайла Пирського та невдовзі буде засновано веб-сайт Фундації УВУ.

Голова Контрольної комісії Ярослав Оберишин ствердив, що діяльність Управи заслуговує на признання та подяку, а фінансове діловодство проваджено фахово та згідно з усіма бухгалтерськими і державними приписами.

У дискусії над звітами брали участь Михайло Казаренко, Л. Рудницький, М. Пришляк, Іван Буртик, Марія Бакалець та О. Лужницький, які в загальному позитивно оцінили працю Управи Фундації УВУ.

На пропозицію Контрольної комісії збори одноголосно уділили абсолюторію уступаючій Управі.

У спеціяльному листі до Управи з нагоди цих зборів ректор УВУ Ярослава Мельник від імені Сенату університету, Професорської колеґії та студенства УВУ висловила подяку Фундації за довголітню фінансову та моральну підтримку.

До новообраної Управи Фундації УВУ ввійшли: А. Лозинський – голова; Т. Воляник, Л. Рудницький та І. Буртик – заступники голови; Степан Слуцький – україномовний секретар, Лада Кий – англомовний секретар; Б. Савицький – фінансовий референт; Микола Меґец, М. Казаренко, Марія Поліщук, Степан Качурак, Петро Матіяшек (Київ), Ігор Мірчук – члени.

Контрольну комісію обрано у складі: Я. Оберишин – голова; Ігор Гайда, Мирон Свідерський – члени, а тростистами Фундації – Альберта Кіпу, Богдана Качора, О. Лужницького, Андрія Шуля, А. Лозинського.

Новообраний голова Фундації д-р А. Лозинський подякував попередньому керівникомі Фундації Т. Воляникові за його довголітню самовіддану працю і запевнив, що спільно з Управою буде наполегливо працювати для добра Українського Вільного Університету.

Прес-служба Фундації УВУ

Загальні збори Кредитівки „Самопоміч" відбулися у двох штатах

Іван Буртик

ВИПАНІ, Ню-Джерзі. – Завдяки технологічним досягненням, загальні збори Української Американської Федеральної Кредитової Спілки „Самопоміч" відбулися 18 травня у Чикаґо і Ню-Джерзі одночасно через інтернет. Члени спілки могли спільно брати участь у нарадах та голосуваннях. З управи кредитівки присутніми в Ню-Джерзі були заступник президента Ярослав Завійський, заступник президента дирекції Ігор Ляшок та члени Дорадчого комітету від Ню-Джерзі Михайло Дзіман, Дарія Твардовська-Винсент, Орест Цяпка, Андрій Гречак, управителі філій Михайло Козюпа та Володимир Ковбаснюк.

Звітували президент Богдан Ватраль в Чикаґо та його заступник Я. Завійський у Ню-Джерзі. Попри існуючу економічну кризу в США, кредитівка одержала досить поважну суму чистого прибутку за 2012 рік – 1.04 млн. дол. Крім того, 2 млн. дол. поповнили до 6 млн. дол. Фундацію „Самопомочі", а резервовий фонд сягнув 85 млн. дол. Довелось віддати 4.2 млн. дол. федеральній владі на покриття втрат американських центральних корпоративних кредитівок.

У Ню-Джерзі філія кредитівки мала важкий рік, заявив Я. Завійський, бо, крім економічних негараздів, ще і ураґан „Сенді" завдав шкоди, але все ж таки приходи сягнули 324 тис. дол., а капітал філії збільшився до 16.5 млн. дол.

Були також пожертви для різних установ, організацій, шкіл та церков. У звіті голови фундації „Самопоміч" Орести Фединяк було зазначено, що тільки фундація видала на громадські потреби близько 400 тис. дол.

На жаль, ще не вся спільнота доцінює важку працю для добра громади. Коли б всі громадяни, які належать до шкіл, церков, спортових, молодіжних та інших організацій, були б членами кредитівок, то вони мали б значно вагомішу допомогу. А допомога потрібна. Через відсутність фондів зачиняються народні доми, порожніють церкви та школи. Мабуть, багато людей не розуміють слова „Самопоміч", не знають, що кожен її член є співвласником фінансової інституції, не усвідомлюють всіх благ, які дає рідна інституція.

Тож пам'ятаймо народну мудрість „Свій до свого по своє, бо свій як не заплаче, то хоч скривиться". Тільки мудра ощадливість у сучасному житті є запорукою майбутнього.

Президентом Української Американської Федеральної Кредитової Спілки „Самопоміч" обраний Б. Ватраль.

Провідники Української Американської Федеральної Кредитової Спілки „Самопоміч" (зліва): Ігор Ляшок, Володимир Ковбаснюк, Андрій Гречак, Орест Цяпка, Дарія Твардовська-Винсент, Михайло Дзіман, Михайло Козюпа, Ярослав Завійський.

Вручено дипломи...

(Закінчення зі стор. 8)

дачам семінарії за їх прихильність та науку. Відбулася відеопрезентація, підготовлена деканатом семінарії, з метою віддання належного випускникам за їхню наполегливість. На завершення церемонії до випускників звернувся Митрополит Антоній з настановчим словом.

Маґістрами богослов'я стали оо. Григорій Чумак, Михайло Данчак, Василь Довган, Іван Галущак, Борислав Кронер, Андрій Матлак, Паїсій МакҐрат, В. Пасакас, А. Перкінс, Френсіс Релла, Марк Свіндл, Зіновій Жарський, а також Чарльз Сандерсон, Джеймс Губа, Богдан Хроменко, диякони Михайло Саваринський і Микола Захарий.

Академічний ступень маґістра в галузі прикладної теології отримав диякон Джеймс Кернс. Академічний ступень ліценціята богослов'я отримали диякон Филип Гарендза та іподиякон Іоан Мазур.

День завершився офіційним бенкетом з нагоди випуску студентів семінарії.

Консисторія УПЦ в США

Відзначили ювілей „Світлички" Українського Золотого Хреста

Осип Рошка

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – В історію „Світлички" Українського Золотого Хреста золотими буквами буде вписане 50-ліття її існування. Це підтвердило святкування, яке відбулося 28 квітня при участі української громади, що вщерть заповнила головну залю Українського освітньо-культурного центру. Близько 400 осіб були у залі: батьки з дітьми, 100 випускників садочка, малята-виконавці програми, 20 учителів садочка та директорів „Світлички".

У рік ювілею „Світличка" має 65 дітей в тижневій і суботній програмах, з якими працюють вісім учителів. Діти перебувають в рідному середовищі, чують рідне слово, вивчають крок за кроком свою традицію та культуру. Вони засвоюють, крім мови, дитячий фольклор, входять у світ мистецької творчости і вчаться творити. При „Світличці" є бібліотечка для дітей.

Співголовами організаційного комітету були Слава Галавай і Лілія Мельничук, які кілька місяців готували це свято. У комітеті було 20 членів.

52-сторінкова пропам'ятна книжечка вмістила всі офіційні виступи. Організаторка кооперативної світлички Христина Паліїв-Турченюк зупинилася над початками світлички. Оскільки в 1962 році садочок 43-го Відділу Союзу Українок Америки був переповнений, вирішили власними силами організувати садочок, як це раніше зробили ентузіястки світлички при Пластовій станиці в Монреалі. Прийняли кооперативний спосіб ведення садочка. 20-ий відділ Українського Золотого Хреста взяв світличку під свою опіку. Наталія Лукянович була першою учителькою.

За 50 років „Світличка" мала 34 учительки та понад 40 голів. Всі вони названі в ювілейній книжечці.

Д-р Наталя Пазуняк накреслила віхи розвитку і діяльности Українського Червоного Хреста, який збігом політичних обставин був примушений прийняти назву Українського Золотого Хреста, що не стояло на заваді його гуманітарній діяльності для добра української визвольної справи. В пропам'ятній книжечці підкреслено, що він був створений з ініціятиви полковника Євгена Коновальця.

Понад 20 дітей тримали на вишиваних рушничках маленькі хліби. (Фото: Степан Фартушок)

Програму свята відкрила С. Галавай коротким привітанням. Ведучими церемонії були Л. Мельничук та Юрій Коваль. Молитву перевів о. Володимир Костюк. Письмово привітав ювілярів Митрополит-Архиєпископ Української Католицької Церкви у США Степан Сорока.

Душею свята були діти тижневого і суботнього садочка, які під орудою учительки Анни Коваль, яка вже 30 років є учителькою садочка, промовляли віршики, співали пісеньки. Раом з ними уся заля співала „Зеленеє жито, зелене, хорошії гості у мене". Дітям акомпаніювала на фортепіяні Марія Камінська. В одному виступі понад 20 дітей тримали на вишиваних рушничках маленькі хліби, з яким кланялися публіці і деклямували речення чи віршики, викликаючи сльози в присутніх.

Привітів з нагоди ювілею було чимало і всі вони поміщені в пропам'ятній книжечці. Привітали „Світличку" Посол України в США Олександер Моцик, Українська Федеральна Кредитова Спілка „Самопоміч", дирекція Українського освітньо-культурного центру, президент Фундації „Спадщина" Юліян Куляс, Українська Федерація Америки, Філядельфійський відділ Товариства українських інженерів Америки, Сестри Чину св. Василія Великого з Факс-Чейс-Манору, Українська громада Філядельфії, хор „Прометей", танцювальний ансамбль „Волошки", Українське гуцульське товариство „Черемош", Український спортовий осередок „Тризуб", батьки й учителі суботньої програми „Світлички", багато інших.

З привітами виступили три колишні голови „Світлички" – Орися Гевка, Мотря Бойко-Вотерз і Л. Мельничук.

При головному вході були розміщені документальні матеріяли з життя „Світлички".

Телеканал 6 ABC ще того вечора розповів про ювілей світлички.

Дохід з ювілейної імпрези призначений на побудову ігрового майданчика для „Світлички".

12-14 липня...

(Закінчення зі стор. 1)

го рівня.

З грудня 2009 року Віка стала патроном та обличчям відомої міжнародної організації „Camps For Children of Chernobyl“ („Табори для Дітей Чорнобилю“), а в 2010 році вона закінчила Школу практичної звукорежисури у Москві.

У 2013 році Віка отримала диплом бакалавра престижного американського Full Sail University за спеціяльністю Recording Arts. Про неї більше можна довідатись на вебсайті www.vikamusic.com.ua.

Василь Попадюк

Серед артистів, котрі прикрасять сцену під час фестивалю, буде знаменитий скрипаль-віртуоз Василь Попадюк, якого називають „українським Паґаніні“. Цього року славний лицар скрипки повертається на Союзівку з своїм гуртом музикантів „Papa Duke Band“. Його виконання вражає світ – здається, він народився зі скрипкою в руках й українським тризубом у серці.

Музична кар’єра В. Попадюка почалась у шестирічному віці в Київській музичній школі для обдарованих дітей ім. Миколи Лисенка. Надзвичайно талановитий музикант грає сьогодні на 15 різних інструментах, виконуючи музику та пісні в сучасній інтерпретації, але також пропонуючи свій власний авторський стиль, об’єднавши клясичну, слов’янську, фолкльорну, циганську, популярну музику і джаз. Скрипаль перебуває в постійних творчих пошуках. Зі своєю концертною групою „Папа Дюк“ він тепер працює над створенням нового творчого проєкту, який поєднає гуцульські і латиноамериканські ритми.

Українець за походженням і канадець за місцем проживання, В. Попадюк часто їздить до України, в рідні і дорогі йому серцю краї, з концертами.

В. Попадюк гастролював у багатьох престижних концертових залях світу та виступав з відомими світовими виконавцями, зокрема з Хуліо Іґлесіясом, Яном Гіланом, сліпим музикантом-гітаристом Джефом Хілі (Blind Man), Нією Вардалос (автором сценарію і виконавцем головної ролі у фільмі „My Big Fat Greek Wedding“), групою „Yes“ та інших.

Того ж суботнього дня, 13 липня, до вечірнього концерту під відкритим небом на головній сцені Союзівки приєднається прекрасний Український хор „Думка“ з Ню-Йорку, під керівництвом маестра Василя Гречинського. Цей колектив є одним з небагатьох українських творчих груп в діяспорі, які діють понад 60 років, а з приходом нової, четвертої, хвилі іміґрантів, переживають період піднесення. Хор „Думка“ – один з символів української громади США, яскравий представник української культури. Його виступи ніколи не завершуються без овацій і викликів на „біс“.

Василь Попадюк

А свій власний великий концерт Хор „Думка“ представить у залі „Веселка“ в неділю, 14 липня.

У суботу концертну програму збагатить чоловічий хор „Дзвін“ з Філядельфії. Цей чоловічий колектив під керівництвом Нестора Кизимишина, безсумнівно, зачарує слухачів своїми багатими і різноманітними голосами та цінним репертуаром.

Союзівка гордиться своєю прямою причетністю до діяльности Школи Танцю Роми Прийми Богачевської. Тепер молоді танцюристи, переважно студенти, під керівництвом Ані Богачевської Лонкевич, дочки пріми-балерини, відточують свою майстерність протягом усього літа і представлять фестивальній публіці у прекрасному виконанні танці, завершуючи концерт гопаком-спектаклем.

Фестиваль дасть чудову можливість для учасників табору Роми Прийми Богачевської завершити двотижневий курс народних танців блискучим виступом на сцені Союзівки.

А оскільки українцеві танців ніколи не забагато, фестиваль радо привітає гурт „Дунай“ з Канади. Цією захоплюючою групою з 15 молодих енерґійних танцюристів керує Каміла Остапович-Ален. Їх репертуар включає „новий погляд“ на традиційні українські танці, представляючи відмінності народних танців багатьох реґіонів України.

Серед музичних інструментів особливою шаною у музичному житті українського народу користується бандура, з якою тісно пов’язані усі героїчні епохи України. Слухачі насолодяться грою і співом відомої бандуристка Алли Куцевич, випускниці Львівської консерваторії, та оперної співачки Людмили Грабовської.

Ведучими на цьогорічному святі будуть Олександра Завадівська, Аня Томко та Ярко Добрянський.

Багато інших виконавців візьмуть участь у фестивальній програмі. Заохочуємо читачів, потенційних гостей Українського Фестивалю, слідкувати за додатковими відомостями.

Загальні відомості

Від вечора п’ятниці, 12 липня, до неділі, 14 липня, Союзівка житиме Фестивалем, музика та спів лунатимуть у горах, запальні танці свідчитимуть про вогняний характер українського народу, захоплюватимуть глядачів та заохочуватимуть всіх до участи.

Харчовий майдан та станки української народної та художної промисловости відкриватимуть щоранку о 10-ій год. Унікальні предмети українського мистецтва – вишиванки, писанки, різьба, тканини, кераміка, біжутерія та сувеніри приваблять багатьох-багатьох гостей. Безсумнівно, усім їм сподобається широкий вибір традиційних страв і напоїв, вареники, голубці та багато іншого.

Після денних різноманітних концертів та виступів щовечора відбуватимуться забави з популярною оркестрою „Грім“, з традиційним українським завершенням – масовою коломийкою!

Ясна мета Союзівки

Від 1952 року, коли Український Народний Союз придбав посілість Союзівки з метою створити спеціяльне місце для збереження та розповсюдження нашої багатої культури, для врятування молодого покоління від асиміляції, Союзівка успішно виконувала це своє завдання і нині далі передає новим поколінням українських американців любов і гордість до своєї національної культурної спадщини.

Наприклад, в минулому році понад 600 дітей взяли участь у багатьох таборах, організованих Союзівкою разом з іншими громадськими організаціями. Це більша кількість учасників, ніж у будь-якій іншій програмі молодіжних таборів в США.

Велику і ясну мету Союзівки коротко зформулювала скарбник УНСоюзу Рома Лісович: „Союзівка – це місце, де можна пізнати ближче свою спадщину і нею гордитися. „Головне завдання – пропаґувати та розповсюджувати нашу багату українську культуру. При щедрій підтримці спонсорів і донорів, Українська Народна Фундація буде працювати в цьому напрямку, щоб кожного року представляти це прекрасне свято української культури“.

Організатори, спонзори

Фестиваль, організований Українською Народною Фундацією – благодійною рукою Українського Народного Союзу (пожертви завжди бажані, бо забезпечують актвне майбутнє Союзівки – табори та фестивалі).

Цьогорічний Український Фестиваль організований під патронатом Посольства України в США. Організатори вдячні офіційним спонзорам за підтримку, а саме Українському Народному Союзові та Кредитовій Спілці „Самопоміч“, Ню-Йорк.

„Ми сподіваємося на масову участь у Фестивалі. Ця участь буде вашою підтримкою у збереженні української спадщини та Союзівки“, звертається до усіх можгливих гостей управитель Союзівки Нестор Паславський. Від додав: „Незважаючи на малу кількість вільних кімнат, будь ласка, зателефонуйте нам на 845-626-5641 для отримання додаткової інформації про Фестиваль. Наш сусідній готель, Hudson Valley Resort, має досить вільних кімнат до винайму та забезпечить гостей „маршруткою“ (автобусом) між Союзівкою та готелем“.

Головний секретар УНСоюзу Христина Козак заохочує секретарів УНСоюзу до добровільної акції громадської допомогти під час Фестивалю.

Щодо конкретного порядку подій та отримання додаткової інформації телефонуйте на Союзівку 845-626-5641, відвідайте сайт за адресою www.soyuzivka.com або зайдіть на Facebook-сторінку.

Жінки – Лицарі нагород УПА

Петро Содоль

Початки організації збройних частин Української Повстанської Армії (УПА) припадають на жовтень 1942 року, а реєстрація бойових дій сотень УПА проти окупантів – на лютий 1943 року. Наступних 10 місяців – це час постійного росту чисельности та розширення бойової діяльности на терени всіх західніх і центральних областей України, формування генеральних воєнних округ (ГВО), воєнних округ (ВО), створення Головного Військового Штабу (ГВШ) та покликання Романа Шухевича на Головного командира.

Вже у січні 1944 року у наказі ГВШ проголошується систему відзначень для УПА та її запілля, але перші відзначення появляються у наказах щойно від січня 1945 року.

Ці відзначення поділялися на дві головні категорії: „Хрести бойової заслуги" – за виявлені у боях мужність і героїзм, та „Хрести заслуги" – за видатні заслуги у боротьбі з окупантом чи віддану і жертовну організаційно-політичну діяльність.

В категорії „Хрестів бойової заслуги" було п'ять ступенів: „Золотий Хрест бойової заслуги" (ЗХБЗ) I кляси і II кляси, „Срібний Хрест бойової заслуги" (СХБЗ) I кляси і II кляси, та „Бронзовий Хрест бойової заслуги" (БХБЗ).

В додатку до Хрестів у цій категорії були ще три нижчі відзначення: Вирізнення, Похвала і Признання, які мали право уділяти командири ГВО, ВО чи тактичного відділу. Ці нижчі відзначення не мали, однак, відзнак – тільки проголошення у наказі.

В категорії Хрестів заслуги було тільки три ступені: „Золотий Хрест заслуги" (ЗХЗ), „Срібний Хрест заслуги" (СХЗ) та „Бронзовий Хрест заслуги" (БХЗ).

Щодо самих Хрестів-відзнак, то таких не було аж до 1951 року. Зазвичай вояки УПА та підпільники були повідомлені про їх відзначення, коли на збірці відділу чи підпільної групи був зачитаний наказ, проголошуючи чергові відзначення. Все дуже просто, коротко, урочисто і зрозуміло. Кожного відзначеного Хрестом офіційно титулували „Лицар", а самі Хрести відомий підпільний мистець і автор відзнак Хрестів Ніл Хасевич вважав „орденами" УПА.

Всіх відзначених Хрестами, проголошених у різних наказах та інших документах з 1945-1952 років, на грудень 2012 року зареєстровано 1,198, з того 749 за бойові заслуги і 449 – за інші заслуги. Але загальна кількість відзначених є трішки менша, бо деякі повстанці чи підпільники одержали два або три Хрести.

Відзначених жінок покищо ідентифіковано 74, з того 70 відзначені один раз і четверо – двома Хрестами. Загалом жінки здобули відзначення у таких кількостях: СХБЗ I кляси – дві (з 77), БХБЗ – двоє (з 466), ЗХЗ – одна (з 31), СХЗ – 28 (з 158), БХЗ – 45 (з 260). Всі разом жінки заслужили 78 відзначень.

Між двічі відзначеними жінками в першу чергу треба назвати „Вербу" (Олена Мостович), яка в 1943-1945 роках виконувала обов'язки керівники Українського Червоного Хреста (УЧХ) на Волині і Поліссі. В тих роках великого зриву і запеклої боротьби вона як член Проводу ОУН Північно-Західних Українських Земель (ПЗУЗ) була головним організатором УЧХ для запілля УПА-Північ. Загинула у бою 12 лютого 1945 року і відзначена Українською Головною Визвольною Радою (УГВР) вже посмертно ЗХЗ як одна з перших і єдина жінка серед 31, відзначених ЗХЗ. В часі ювілейних святкувань 10-річчя УПА у 1952 році її ще відзначено СХЗ.

Разом з „Вербою" загинула „Медуна" (лікар Марія Рябчук), яка в часі 1944-1945 роках була медшефом УПА-Північ. УГВР в 1945 році відзначила „Медуну" СХЗ, а в 1952-му – ще одним СХЗ.

Особливе місце у списку відзначених жінок займає довголітня підпільниця „Анна" (Галина Дидик), яка у 1945 році була однією з перших відзначених БХЗ за діяльність на пості керівника УЧХ на Тернопіллі. В 1947 році вдруге відзначена СХЗ за дворічну жертовну і небезпечну діяльність як довірена особа для спецдоручень в найближчому оточенні Р. Шухевича. Від вересня 1947 року була головною особою у тому оточенні, і нема сумніву, що в 1950 році вже заслужила на ЗХЗ. Але траґічна подія 5 березня 1950 року цьому перешкодила.

Четверта жінка з двома Хрестами – це „Тамара" (Ганна Липова), керівник УЧХ району в околицях Рогатина в 1944-1946 роках. Вона у 1946 році посмертно відзначена БХБЗ за героїзм, а в 1950-му посмертно одержала СХЗ. Внесок на відзначення у 1950 подавав таке: „Відзначалася надзвичайною працьовитістю та відданістю для справи визволення українського народу. В час посиленого натиску большевиків на український визвольно-революційний рух св. п. Тамара являлася фактичним керівником районового проводу ОУН. Крім того, св. п. Тамара відзначалася боєвістю та надзвичайною відвагою. Брала участь у кількох наступальних операціях відділів УПА, як стрілець". „Тамара" загинула 10 березня 1946 року. Будучи арештованою під час облави в селі, де перебувала, шукаючи зв'язку, зазнала допитів з жорстокими тортурами. А коли її привели черговий раз на допит, вона миттєво вхопила зі стола необачно залишену ґранату, і від вибуху разом з нею загинув слідчий, а кілька вартових дістали тяжкі поранення.

До Лицарів БХБЗ належить ще „Маруся" (Ольга Головінська), з підпілля ОУН в районі Збаражу на Тернопільщині, яка відзначена у 1949 році. У підпільному звіті про неї писали: „Зброя була її невідступним приятелем у так важкому підпільному житті. 14 листопада 1948 року ішла вона за харчами і натрапила на большевицьку засідку. Відстрілюючись, вона відступила. Большевики зробили за нею погоню, намагаючись зловити її живою. Коли Маруся побачила, що їй не вдасться відв'язатись від бандитів, залягла і почала стріляти по них. Вбила одного большевика і одного тяжко ранила. У безвихідній ситуації розірвалась ґранатою".

Бойове відзначення 3-го ступеня – СХБЗ I кляси – одержали дві (з усіх 77 відзначених цим орденом) жінки – „Уляна" (Мирослава Гресько) та „Зіна" (Надія Якимчук).

„Уляна" була керівником УЧХ району Комарно на Львівщині. 28 червня 1945 року вона перебувала в околицях села Тершакова над Дністром, при місцевому СКВ (самооборонному кущовому відділі). Цей СКВ та одна сотня УПА потрапили у вороже оточення, з якого треба було швидко прориватися. Звіт сотні описує поведінку і вчинки „Уляни": „В бою вона бере від вбитого стрільця кріс, відтак, коли кущевики тратять голову і бояться вказувати дорогу підвідділові УПА, який прорвався з оточення, вона сама повстанців випроваджує, допомагаючи винести кулемета, що його перевтомлений кулеметчик не міг вже нести. Вона опікується в дорозі з надзвичайною посвятою раненими. Завдяки її підвідділ УПА виходить щасливо з підібраними раненими мимо дуже сильного ворожого переслідування". „Уляні" тоді було 23 роки. Згодом, у січні 1946 року, в наказі УПА-Захід проголошено для „Уляни" „Признання за відважну поведінку і поміч у бою". Але коли звіт сотні дійшов до генерала Р. Шухевича, то в травні 1947 року наказом ГВШ „Уляну" нагороджено СХБЗ I кляси.

Другим між жінками Лицарем СХБЗ I кляси була „Зіна", яка діяла в підпіллі від 1942 року в Рівненському надрайоні як професійна санітарка, опісля машиністка проводу ОУН надрайону. Колишній провідник ОУН ПЗУЗ у своїх спогадах згадав, що „це була дівчина рідкісної душевної доброти". В лютому 1952 року енкаведити за допомогою аґентури знайшли і оточили криївку в районі Клевань. Четверо підпільників загинули, відстрілюючись, а двоє прорвалися. Прорвалася „Зіна", яка протягом ночі зуміла по снігу відійти 30 кілометрів. Але по слідах за нею ішла совєтська опергрупа з навченим псом. Над ранком її наздогнали і почали вмовляти здатися, але „Зіна" категорично відмовлялася, стріляючи з пістолі. Загинула від кулеметних куль 22 лютого 1952 року.

Між відзначеними жінками пропорційно найбільше було керівників та працівників УЧХ. Наступна група відзначених жінок – це працівниці різних осередків пропаґанди, відтак зв'язкові, розвідниці, машиністки. Майже всі вони були фактичними членами теренової мережі ОУН, яку від травня 1943 року очолював Р. Шухевич. Але в наказах назва „ОУН" не вживалася. Відзначених подавалося як членів чи учасників національно-визвольної боротьби українського народу проти окупантів. Відзначеними були також цивільні жінки, в тому числі три „громадянки" та невідомого віку „учениця Олександра Николяк". Найстаршою віком була „Христя" (Анна-Зиновія Герасимович-Когут, народжена 1899 року, БХЗ – 1947 рік).

Ще варто згадати, що першою

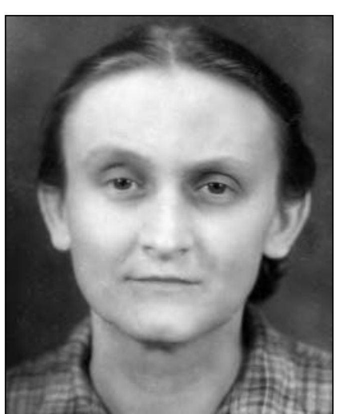
(Закінчення на стор. 14)

Віра Філяк-Крокіс („Реня")

Галина Дидик („Анна")

Катерина Зарицька-Сорока („Монета")

Марія Савчин-Галаса-Пискір („Марічка")

Мирослава Гресько („Уляна")

Юлія Ганущак („Галичанка")

Ірена Савицька-Козак („Бистра")

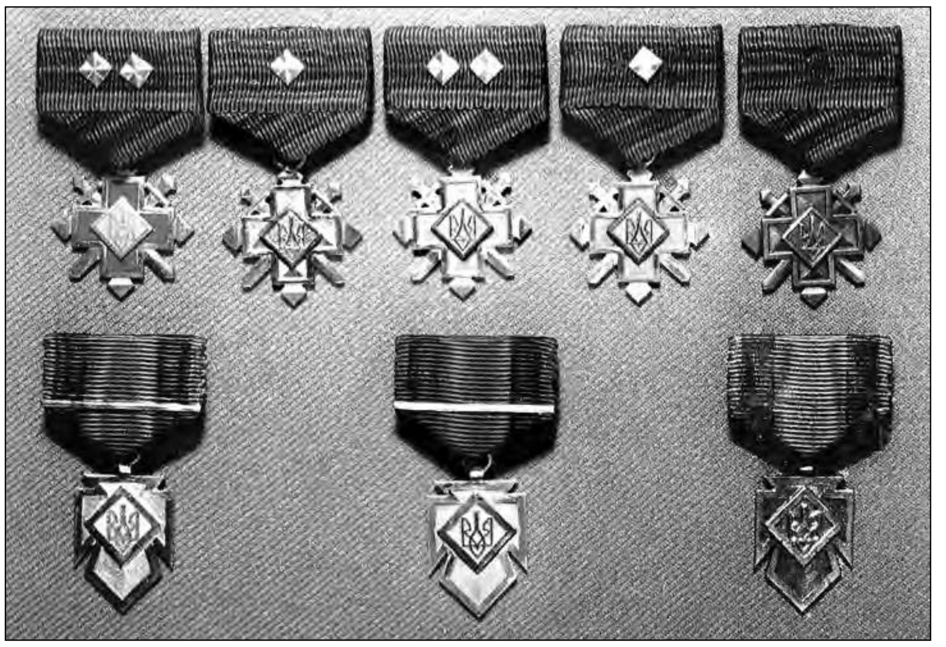

Ірина Козак-Коровіна („Лада")

Жінки – Лицарі...

(Закінчення зі стор. 13)

жінкою у реєстрі Лицарів СХЗ є „Монета" (Катруся Зарицька-Сорока), яка в 1943-1945 роках була головним організатором і керівником УЧХ на Західніх Українських Землях (ЗУЗ), відповідала за терен УПА-Захід.

А першою жінкою у реєстрі Лицарів БХЗ стоїть „Мотря" (Артемізія Галицька), довголітня активістка ОУН на Буковині. В 1943-1944 роках вона була керівником УЧХ области Станиславова, а в 1944 році її призначено тереновим провідником ОУН Буковини – Чернівецької области. Це єдина жінка в тому часі, яка виконувала екзекутивну функцію на рівні области у мережі ОУН.

Нагороди Української Повстанської Армії.

В додатку на перших списках відзначених знаходимо також керівників УЧХ обласного рівня: „Бистра" (Ірена Савицька-Козак, БХЗ – 1945 рік, заступниця „Монети"), „Лада" (Ірина Козак-Коровіна, БХЗ – 1945 рік, Львівська область), „Галичанка" (Юлія Ганущак, БХЗ – 1945 рік, Дрогобицька), „Біла" (Любов Гнатюк, СХЗ – 1945 рік, Волинська), „Ївга" (Ярослава Скаб, СХЗ – 1945 рік, Рівненська), „Зіна" (Ніна Біляченко, БХЗ – 1945 рік, УПА-Південь).

Загалом про відзначення жінок можна сказати: щонайменше 36 відс. було нагороджено посмертно, приблизно 50 відс. ще не є ідентифіковані автентичними іменами і прізвищами, приблизно 54 відс. діяли на терені УПА-Захід, приблизно 83 відс. відзначень проголошено в 1945-1948 роках. Між Лицарями Хрестів за заслуги на кожних шестеро відзначених в середньому було п'ять чоловіків і одна жінка. Хоча точної чисельности підпілля за роками в часі другої більшовицької окупації ще не обраховано, але можна стверджувати, що між підпільниками загалом вищий відсоток жінок був відзначений Хрестами заслуги. З-поміж них дві нині же живуть: „Бистра" (І. Савицька-Козак) та „Реня" (Віра Філяк-Крокіс, СХЗ – 1950 рік). „Марічка" (Марія Савчин-Галаса-Пискір, БХЗ – 1952 рік) померла 22 квітня цього року.

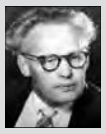
Значно інакша картина – з Хрестами за бойові заслуги. На 749 відзначень у цій категорії покищо ідентифіковано тільки чотири жінки. Це пояснюється переважно тим, що ці відзначення були призначені для військовиків, між якими жінок не передбачалося. Зокрема на терені УПА-Захід присутність жінок у бойових відділах була суворо заборонена. Але, беручи до уваги обставини партизанської боротьби , це не все і не всюда могло бути контрольоване командирами УПА. Наприклад, „Уляна" (М. Гресько) опинилася у бойових обставинах із сотнею УПА зовсім випадково, а „Тамара" (Г. Липова), імовірно, нікого не питалась про дозвіл, а просто долучалась до нічних акцій УПА.

Але після переходу вояцтва УПА у Збройне підпілля, приблизно від 1947 обставини боротьби для мужчин і жінок стали однакові. І таких випадків, як з „Зіною" (Н. Якимчук) було напевно більше. З кожним роком активних підпільних осередків ставало щораз менше, віддалі між ними щораз більші і зв'язок става все тяжчий чи взагалі уривався. Отже, інформація про героїчні вчинки підпільників просто не доходила до центру, який також перестав діяти у 1954 році. Незважаючи на ці обставини, окремі підпільні осередки ще діяли щонайменше до 1960 року.

Ця довідка не є останнім словом на цю тему. В майбутньому загальна кількість відзначених Хрестами та ідентифікованих серед них жінок може змінитися. Майже кожного року знаходяться архівні документи, про які не було відомо або просто ніхто не звернув увагу, що у змісті є інформація про відзначення. Окрім того, більшість дотепер зареєстрованих відзначених є у документах ідентифіковані тільки псевдом і тереном діяльности. Додатково деякі псевда були більш популярні, ніж інші. Наприклад, тільки між відзначеними 74 жінками знаходимо по два рази Уляну, Зіну, Тамару, Марту, Лесю, Надю, Мотрю, Дарку і Галю, чотири рази Христю і п'ять разів Оксану. Також жіночого роду псевда не конечно належали жінкам. Наприклад, член Проводу ОУН Яків Бусел, хоча уживав різні псевда, але був загально відомий як „Галина". Також деякі псевда („Кропива", „Хмара", „Зірка", „Ватра" та інші) були уживані чоловіками і жінками.

Через вище подані причини дослідники мусять обов'язково і постійно шукати за додатковими інформаціями для устійнення і ідентифікації осіб, робити корективи у реєстрах і життєписах. І тому інформація про кількість відзначених жінок у цій довідці є актуальна тільки на грудень 2012 року.

(Примітка: для цієї статті уточнив біографії та вибрав і опрацював архівні фотографії Володимир Мороз.)

Вісті Фундації імені Івана Багряного
Червень 2013 року, ч. 153

Спогад про Євгена Цюру

Петро Китастий

Спогад виголошено у кінці 2009 року на зібранні шанувальників св. п. Євгена Цюри.

25 листопада 2008 року указом Президента України Віктора Ющенка багаторічному керівникові капелі бандуристів ім. Тараса Шевченка Григорієві Китастому було посмертно надано звання Героя України. В указі сказано: „Довголітньому керівникові Української капелі бандуристів ім. Тараса Шевченка за визначний особистий внесок у справу національного відродження України, поширення української культури і кобзарського мистецтва у світі“.

Ця висока нагорода, я вважаю, була не лише для керівника капелі, але для всього мистецького колективу, яким керував Г. Китастий. Та й сам Г. Китастий, а я добре знав свого дядька, якби це сталося за його життя, неодмінно сказав би капелянам: Не я сам, а всі ми добре прислужились матері Україні. Хай світло моєї нагороди відіб’ється на всіх капелянах і стане знаком пошани для живих і монументом пошани для соратників моїх, які відійшли у засвіти.

У Віндзорі, Канада, в березні 2001 року перестало битися серце одного з соратників Г. Китастого – нашого кобзарського отамана Євгена Цюри. Його постать опромінює світло нагороди Г. Китастого найдужче. Він як і Г. Китастий поширював кобзарське мистецтво, являв перед світом музичну культуру і духовність українського народу. Він як і Г. Китастий віддав себе на службу Богові і Україні.

Зголосився Є. Цюра разом з Петром Потапенком до капелі в тривожному 1942 році, напередодні примусового забрання бандуристів до Німеччини. Пригадую, як Г. Китастий радів, що до капелі прибули досвідчені молоді бандуристи з прекрасними голосами. Укомплектована ними київська сімнадцятка, пізніше названа „хороброю“, залишила Київ 5 серпня 1942 року, почавши свій історичний похід світом, який цікаво описав письменник Улас Самчук у книзі „Живі струни“.

Кобзарський отаман Євген Цюра.

В капелі бандуристів Є. Цюра упродовж 50 років був незамінним, невтомним співаком-солістом, прикрашаючи усі концерти та записи платівок своїм ліричним тенором. Він віртуозно грав на бандурі та був правою рукою усіх мистецьких керівників і дириґентів капелі.

До 100-річчя з дня смерти Т. Шевченка він уклав музично-поетичний монтаж „Слово Тараса“, і цей твір був центральною точкою успішного концертного турне, під дириґентурою П. Потапенка в 1961 році. У концертній турі 1979 року він не раз дириґував капелею, зокрема другою частиною концертної програми, заступаючи ослабленого тоді недугою Г. Китастого. Він навчав молодь мистецтва співу і гри на бандурі й тим сприяв поповненню рядів капелі молодими кадрами.

У Віндзорі Є. Цюра створив гарний церковний хор та вишколив багатолюдний молодіжний ансамбль бандуристів при православному соборі св. Володимира до високого рівня виконавства, виступаючи на телебаченні, святах і фестивалях.

На всіх етапах свого творчого життя він проявляв себе авторитетним знавцем пісенних скарбів українського народу та ревним популяризатором бандури, а поруч з діяльністю мистця мав ще й непересічний хист доброго й мудрого провідника.

Народився Є. Цюра на волинській землі, батьківщині Гетьмана Івана Виговського, що розгромив москалів під Конотопом, поетеси Лесі Українки, письменника У. Самчука і багатьох інших патріотів рідного краю. Його родинне село Березівка тепер зветься Садове. Тут, над мальовничою річкою Тетерів, і виріс Є. Цюра разом з старшим братом Петром у родині сільського вчителя Василя і матері Варвари.

Він був обдарований багатьма талантами, одначе, спів, музика, бандура були домінуючими. У галузі народного мистецтва він ширше розвинув свій вроджений талант, здобув вищу освіту у Київській консерваторії, дістав досвід у капелі бандуристів Київського радіоцентру та, концертуючи по селах, прийшов до капелі шевченківців як повноцінний народний співак, бандурист, кобзар.

У Німеччині, в місті Гамбурґ, ґестапо запроторило капелю за дроти у табір „Шупен 43“, де вже перебувало близько 600 військовополонених з України. Умови в таборі були жахливі. Умирало від голоду та недомагань по кілька осіб щодня. Незадовго до нашого прибуття, у неділю, комендант табору з своїми наглядачами улаштували дивну розвагу. Встановили у залі ідальні турник. Зігнали туди всіх мешканців і оголосили, що за найкращий попис на турнику комендант видасть талон на додаткову миску супу. Утворилась черга, бо всім хотілось їсти. Бідні хлопці, виснажені, з опухлими від голоду ногами розгойдувались, зривались і падали, викликаючи в німців сміх і задоволення. Та нараз їх сміх змінився на подив. На турнику вправно розгойдувався стрункий мускулястий атлет Є. Цюра. Йому тоді було неповних 27 років і був ще з свіжим зарядом сили, привезеної з України.

Заля була в захопленні. Навіть німці зірвалися на ноги й голосно плескали. З тих пір помітно змінилося ставлення охоронців до таборян, і навіть харчування трохи покращало, появились у баланді картопля і скалки товщу, бо перед тим була лише капуста або сама бруква. Капеля бандуристів пробула в таборі „Шупен 43“ більше трьох місяців. Нас звільнили і передали у розпорядження німецької концертної фірми.

З 1 грудня 1942 року почався новий етап у житті київської „хороброї сімнадцятки“, яка почала нести рідну українську пісню, а з тим і розраду для знедолених „остарбайтерів“, насильно вивезених на працю в Німеччину.

Наприкінці 1945 року, в таборі переміщених осіб в місті Інґольштадті, капеля об’єдналася з хором Володимира Божика і готувались до першого концерту перед німецькою публікою у великій залі старовинного замку. Адміністратор Андрій Давиденко, який колись був адміністратором танцювальної групи Василя Авраменка, дуже радив включити до програми хоч один український народний танець. Був запрошений балетмайстер Володимир Константинів з його групою, в якій було шестеро дівчат, але лише один хлопець та він сам. А для танцю „Козачка“ в його хореографічній постанові потрібно було ще одного, третього хлопця. Наближалася дата концерту. В розпачі В. Константинів запитав під час проби, чи не міг би хтось з молодших виручити його. Є. Цюра побачив, що ніхто не зголошується, і сам підняв руку. Тоді йому було вже 30 років. Він затанцював знаменито – з присядками, млинком, як годиться. На наступних концертах він не мусів танцювати, бо знайшли іншого танцюриста.

В 1958 році капеля бандуристів разом з танцювальною групою „Орлик“ виступала в містах Европи. При кінці тури прибули вони до Гамбурґу і розмістились в дешевому готелі. І тут Є. Цюрі усміхнулася доля. Зустрів несподівано земляка з Волині, старого еміґранта, власника популярного російського ресторану „Родіна“. Це був колишній поміщик, багатій з околиць Березівки, у якого наймались на працю Євгенові діди і баби перед революцією. Ностальгія спрацювала. Двері ресторану були широко відкриті Є. Цюрі, як персональному гостеві власника. Але кобзарський отаман не з тих, що дбають лише за себе. Зумів, як добрий дипломат, намовити свого багатого земляка поїхати на наш концерт до сусіднього міста, натякаючи йому, що він є гостем усієї капелі. Концерт капелі зробив на того величезне враження. Він просльозився. А приїхавши назад, подякував і запросив всю капелю і танцюристів бути його гістьми в ресторані. Тож увечорі всю нашу голодну братію привітно зустрів власник ресторану і розсадив за столиками, а офіціянтки в уніформах козачків, під звуки балалаєчної оркестри, розносили карафки з вином, гарячий український борщ і котлети з багатьма додатками.

На могилі Є. Цюри стоїть гарний пам’ятник. Подобається мені на пам’ятнику образ кобзаря, що схилився на свою кобзу, у думках, під тягарем святого обов’язку покладеного українською історією на плечі кобзарів усіх часів – нести у народ слово Боже та зберігати національну пам’ять.

Щира подяка Юрієві Метулинському, котрий заініціював і провів у життя ідею спорудження пам’ятника. Пам’ятники Є. Цюрі і Г. Китастому спроєктував майстер-графік з мистецьким оформленням, відповідним до величі наших кобзарських батьків, довголітній приятель і патріот Капелі бандуристів ім. Т. Шевченка Іван Яців, за що йому наша щира подяка і признання.

Щиро дякуємо за підтримку Фундації !

Від часу появи попередньої сторінки Фундації ім. Івана Багряного прислали пожертви такі особи та організації:

1,000 дол. – **Володимир Могучий** для журналу „Наша Церква – Київський патріярхат“; 300 дол. – **Людмила Доброноженко** (з них 200 дол. для газети „Промінь Просвіти“ в Кривому Розі та 100 дол. для „Літературної України“); 250 дол. – **Фундація „Самопоміч“** в Чикаґо для Товариства української мови для придбання 15 примірників книги „Мости в Україну“; по 100 дол. – **Оля і Петро Матули** на книгу „Діяспора пам’ятає“, **Алла Черний** (з них 60 дол. – для сиріт та 40 дол. – для двох передплат журналу „Бористен“, **Володимир Токар** – замість квітів на могили його синів – членів ОДУМ Леоніда і Тараса на пресовий фонд „Березоля“ та „Бористену“, **Сестрицтво Української православної церкви св. Андрія** з Вашінґтону – на видання книги „Діяспора пам’ятає“ та **Марія Андрусяк** (для сиріт та на книгу „Діяспора пам’ятає“; 75 дол. – **Медислав Литвиненко**; по 50 дол. – **Атанас Кобрин** замість квітів на могилу приятельки з юних літ Галини Білоус, та **Богдан Чуловський** – для сиріт; 48 дол. – **Михайло Коргун** та 40 дол. – **Олександер Стільбецький** (з них по 20 дол. для сиріт та на видавничий фонд).

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й прохає й далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами!

Дописи і листи до Фундації
ім. Івана Багряного,
членські внески і пожертви
просимо посилати на адресу:

Bahriany Foundation
811 S. Roosevelt Ave.
Arlington Heights, IL 60005 USA

Сторінку редагує Олексій Коновал.

МИСТЕЦТВО

Борис Крюков намалював казку

Левко Хмельковський

Відома мисткиня Катерина Кричевська прислала з Каліфорнії до „Свободи" казку в малюнках про дівчинку та вовка, яку намалював художник Борис Крюков для її дочки Лади, коли їй було три роки. Тепер Лада вже й сама стала мамою і зберегла малюнки для своєї доньки.

Б. Крюков (1895-1967) – відомий у світовому мистецтві, але не в Україні, де його ім'я і творчість замовчувалися, тому що він став еміґрантом. Він народився 1895 року в місті Оргієві (нині це місто – в Молдові). Малювати почав з дитинства. Його родина жила у Кам'янці-Подільському, потім – у Вінниці. Б. Крюков вступив до художньої школи Федора Кричевського в Києві, де його вчили також Михайло Бойчук та Георгій Нарбут. Він закінчив навчання в 1918 році і став ілюстратором літературних творів, зокрема дитячих, для видавництв „Україна", „Культура", „Радянський письменник". Він ілюстрував книги Тараса Шевченка, Івана Франка, Бориса Грінченка, Бориса Антоненка-Давидовича, інших авторів.

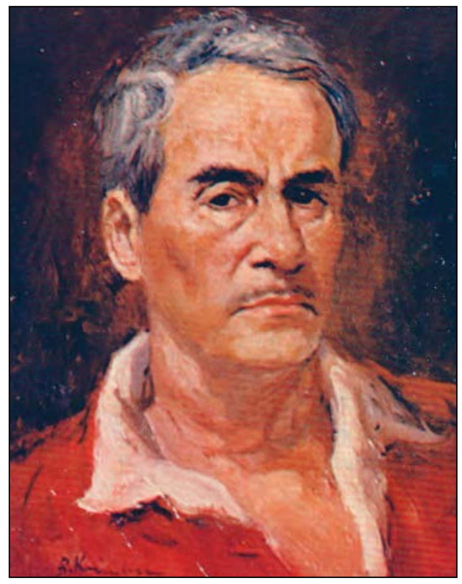
У 1943 році Б. Крюков переїхав з родиною до Львова, звідки його шлях йшов до Кракова і Австрії, де він виставляв свої твори в Лінці, Інсбруку, Зальцбурґу та Відні. В 1948 році Б. Крюков оселився в Буенос-Айресі, мав ряд виставок в Арґентині, США та Канаді.

Помер Б. Крюков у 1967 році. Він ілюстрував для тамтешніх видавництв близько 80 українських книжок, малював для українського сатиричного журналу „Мітла". Ілюстрував книжки для дітей та журнали для молоді для видавництва „Атлантида". Двічі його ілюстрації були нагороджені на міжнародному конкурсі в Мадриді (Еспанія).

Впродовж усього життя він був єдиним ілюстратором серії „Незабутні клясики" престижного еспанського видавництва „Ель Атенео". Відомі його твори „Жарти Бахуса" (Київ, 1942), „Запорожці" та „В гостях" (Львів, 1943), „У веселому настрою" (Зальцбурґ, 1946), два портрети кардинала Йосифа Сліпого (1943 та 1962), багато краєвидів і жанрових сцен, декілька портретів дружини – художниці Ольги Гурської і доньки Лідії – дипломованої перекладачки. Картина з арґентинської історії „Битва під Чакабуко" збережена в колекції муніципалітету Буенос-Айресу, а великий портрет адмірала Гільєрмо Бравна (1967, незакінчений через смерть мистця) – в арґентинському морському інституті.

В 1969 році відбулися посмертні виставки художника в США та Канаді, а у 1970 році видано в Арґентині альбом „Борис Крюков" з передмовою еспанською, українською та англійською мовами.

У „Свободі" про Б. Крюкова розповідали Іван Кедрин у 1963, 1965 і 1967 роках, Надія Сомко у 1967 році. І. Кедрин зокрема писав: „Українське мистецтво зазнало зі смертю Крюкова ще тієї особливої втрати, що він залюбки користувався українською тематикою, не тільки формально, а й з чітким відчуттям духовности".

Борис Крюков. „Автопортрет".

Борис Крюков. „Казка про вовка".

Борис Крюков. „Козаки танцюють".

Повернення піяніста до рідного міста

КІРОВОГРАД. – 125-річчя від дня народження видатного піяніста і педагога Генріха Нейгауза музична громадськість зустріла встановленням 12 квітня бронзового погруддя перед музичним училищем і меморіяльної дошки на приміщенні музичної школи, яка носить ім'я знаменитого педагога і виконавця, та презентацією книги „Нейгаузи: варіяції на єлисаветградську тему", що стала результатом багаторічних досліджень мистецтвознавця Марини Долгіх. З нею мала розмову журналістка Світлана Орел.

– Як повертався спомин про Генріха Нейгауза у його рідне місто?

– У Кіровограді з 1988 року, коли відзначали 100-річчя видатного педагога й музиканта, проводиться фестиваль „Нейгаузівські музичні зустрічі", який згодом перетворився на фестиваль-конкурс. Біля витоків стояла перша музична школа та перший директор музею Г. Нейгауза, що діє з 1981 року, Елла Торговецька. У перші роки це було паломництво у Кіровоград його учнів, в основному – випускників Московської консерваторії. Фестиваль сьогодні включає Міжнародний конкурс молодих виконавців, що об'єднав піяністів від семи до 19 років у різних номінаціях.

Тепер додалося відкриття бронзового погруддя роботи львівського скульптора Володимира Цісарика та архітектора з Кіровограда Віталія Кривенка. Ми побачили Г. Нейгауза юного, надхненного, сповненого мрій на майбутнє. Він завжди виступав в оксамитовому костюмі з червоним бантом, рухався дуже енерґійно, швидко, не виходив на сцену, а вилітав, схвильованим рухом відкидав русяве волосся. Автором меморіяльної дошки на приміщенні школи став кіровоградський скульптор Віктор Френчко.

У місті діє єдиний у світі музей Нейгауза, у якому є дуже багато ориґінальних документів і речей Нейгаузів та Блюменфельдів, переданих сюди родиною. У 1980-их роках було бажання створити музей Нейгауза у Москві, але з політичних міркувань це виявилося неможливим. Тож родина передала усе до Кіровограду.

– Коли Ви готували книгу про Нейгаузів, то багато архівів перегорнули. Яка історична панорама відкрилася перед вами?

– Коли говорили про Генріха Нейгауза, то Єлисаветград, Україна залишались десь на периферії. Коли я заглибилась у документальний матеріял, то побачила, що насправді він дуже любив це місто, свою родину, великий талановитий рід Нейгаузів-Блюменфельдів-Шимановських, усе оточення.

Але у своїх спогадах він не хотів привертати увагу каральних органів СРСР до цього переплетіння німецько-австрійсько-польсько-російських родів. Він не хотів підставляти під ці небезпечні стріли своїх близьких. І тому обминав це у своїх інтерв'ю, які давав у Москві. Дуже відома його фраза про переосмислення минулого. Але щоб переосмислювати, треба його глибинно відчувати.

Я намагалася відтворити реальне середовище родини Нейгаузів – з ким вони спілкувались, хто навчав дітей, хто приходив у гості, виявити концертні сцени, де він виступав у місті. Коли він приїздив після року навчання за кордоном, то звітував великим концертом. На свята теж часто відбувалися концерти.

Його батько Ґустав Нейгауз був не лише директором відомої приватної музичної школи, а й діячем, який, перебуваючи у провінції, намагався рухати музичний педагогічний процес Европи. Він створив дугову клавіятуру (було виготовлено кілька таких інструментів, один з них є у Брюсельському історичному музеї), власну систему читання нот (цей принцип використовують ґітаристи).

– У своїй книзі Ви прослідковуєте долі учнів Нейгауза в Єлисаветграді – їхня творчість закладала підвалини музичної освічености і справляла вплив на розвиток світового піянізму.

– Я була вражена розмахом і глибиною тієї мистецької освіти, що готувала юних єлисаветградців до вагомого професійного майбутнього. Серед учнів школи були ті, хто згодом рухатиме музичними справами у стінах консерваторій Києва, Санкт-Петербурґу, Москви, Варшави, Кельну. Нейгаузи виховували музичну еліту Европи, котра, у свою чергу, мала вплив на світові мистецькі процеси.

– Варто наголосити також на зв'язку Генріха Нейгауза з Україною. У книзі, яка вийшла українською мовою, Ви доводите, що ці зв'язки, навіть в умовах тодішньої Російської імперії, були різноманітні і важливі.

– Нейгаузи належали до поліетнічного середовища, у якому Фелікс

Погруддя Генріха Нейгауза біля Кіровоградського музичного училища. (Фото: Ігор Демчук)

Блюменфельд (дядько Г. Нейгауза) співпрацював з актрисою українського драматичного театру Марією Садовською-Барілотті. Він їй акомпаніював під час концертів. У коло спілкування родини входив Василь Нікітін – перший голова „Просвіти" у нашому краї. І видатний польський композитор Кароль Шимановський, родом з Тимошівки а Черкащини, кузен Г. Нейгауза. Вони любили цю землю. Під час голоду 1920-их років їх рятував український куліш. І вони потім дуже важко переживали розрив з цим краєм.

Довгий час до нашого міста приїздила Міліца Нейгауз, донька піяніста від другого шлюбу. Вона була своєрідним оберегом фестивалю „Нейгаузівські музичні зустрічі", і усіх проєктів, пов'язаних з цим ім'ям. На жаль, вона вже пішла з життя. І тому таке важливе спілкування з його онуком від першого шлюбу – Генріхом Нейгаузом, щоб зв'язок з нашим містом не переривався.

Марина Долгіх та її книга.

Генріх Нейгауз (1888-1964) – піяніст і педагог німецького походження, син керівника міської музичної школи Ґустава Нейгауза. З першим концертом виступив у дев'ять років в Єлисаветграді, вчився в Берліні, Відні та Санкт-Петербурзі. Вчив піяністів у Тбілісі, Києві, Москві. У 1941 році був арештований і понад вісім місяців утримуваний у в'язниці НКВД. За клопотанням славетного піяніста Еміля Гілельса висланий з в'язниці на Урал. Пізніше працював у Москві.

Концерт української пісні в Криму

Валентина Настіна

СИМФЕРОПІЛЬ. – 19 квітня в Білій залі Кримської філармонії відбувся концерт „Перлини української музики" Заслуженої артистки України Наталі Безкоровайної з нагоди 55-річчя від дня її народження. Репертуар солістки налічує понад 300 творів світового вокального мистецтва, більше половини з яких – українські народні пісні, романси та оперні арії.

Наталю Безкоровайну вітає дитячий фолкльорний колектив „Радониця". (Фото: Валентина Настіна)

Останніх 10 років разом з чоловіком – Заслуженим працівником культури України Богданом Безкоровайним співачка бере активну участь у поверненні на батьківщину творчости видатного українського композитора Василя Безкоровайного. Його твори прозвучали в її виконанні у цьому концерті у супроводі лавреата кримського конкурсу піяністів Тетяни Єрмакової.

Вокальні та інструментальні твори В. Безкоровайного виконували також хор Кримського університету культури, мистецтв і туризму під керуванням Заслуженого працівника культури України Катерини Альохіної, лавреат міжнародних конкурсів, піяністка Олена Картелішева, а ведучий Євген Овсянников своїми розповідями з історії музики об'єднав їх у театралізований бенефіс Н. Безкоровайної.

Н. Безкоровайна вже багато років навчає молодь на катедрі вокального та інструментального мистецтва Кримського університету культури, бере участь в проведенні міжнародних конкурсів вокального мистецтва в Криму, виступає на науково-практичних конференціях з доповіддями про українську пісню як дзеркало народної душі.

На сцену Білої залі вийшли молоді виконавці, лавреати міжнародних конкурсів Ганна Дрюк, Сергій Іонін, Денис Стебунов, яким акомпаніював на фортепіяні композитор В'ячеслав Бобров.

Н. Безкоровайну вітали колеґи з Кримської філармонії Тетяна Ривкіна і Світлана Карлюга, друзі, численні шанувальники. А дитячий фолкльорний ансамбль „Радониця" під керуванням Олени Полєтнєвої свій віночок українських пісень і веснянок завершив побажанням артистці „Многая літа".

У глибокому смутку повідомляємо приятелів та українську громаду, що 16 травня 2013 року в Галивуді, Фльорида, відійшов у вічність наш дорогий Батько, Дідусь і Прадідусь

св. п.

Михайло Кукуруза

нар. 13 вересня 1924 року в Будилеві, Тернопільська обл., Україна, вдовець по св. п. Катерині.

М. Кукуруза назавжди залишиться у пам'яті:

сина - Мирона з дружиною Марійкою
доньки - Ярослави Конів з чоловіком Іваном
внуків - Петра, Христини, Івана та Адріяни
правнуків - Михайла, Омара, Петра, Мирона, Каролінки та Ейдена.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів, пожертви в пам'ять Покійного можна складати на Ukrainian American Cultural Center of New Jersey, Whippany, NJ.

Ділимося сумною вісткою, що 15 травня 2013 року у Баффало, Н.Й., помер

св. п.

Олександер Воронин

нар. 27 грудня 1926 р. в Харкові.

Його дружина балерина Оксана Вікул померла у 2001 році.
- журналіст/редактор в українському відділі Голосу Америки у Вашінґтоні (1971-1989)
- відомий релігійний історик і богослов Української Автокефальної Православної Церкви.

Похоронні відправи відбулися на Українському цвинтарі св. Андрія в Савт-Бавнд-Бруку, Н. Дж., 22 травня 2013 року.

У смутку залишилися:
Брат Олег Воронин з дружиною і дітьми з їхніми родинами, та дальша родина в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною і приятелями, що в суботу, 25 травня 2013 року відійшов у вічність у віці 94 роки дорогий Чоловік, Батько та Дідусь

св. п.

АНДРІЙ ОЛЕНСЬКИЙ

нар. 21 вересня 1919 року у селі Підгайшки.

Похоронні відправи відбулися в середу, 29 травня в Українській католицькій церкві Чесного Хреста в Асторії, Н. Й..

У глибокому смутку залишилися
дружина - Ірина
сини - Юрій Оленський,
- Андрій Оленський з дружиною Полею
внуки - Олександер Оленський
- Микола Оленський
братова - Дарія,
племінники - Олег Оленський,
- Андрій Енейко з дружиною Лесею
та ближча і дальша родина в Україні.

Щиро дякуємо всім що прибули до Асторії на парастас і на похороні відправи, які відбулися слідуючого дня в Українській католицькій церкві Чесного Хреста.

Вічна Йому пам'ять!

У глибокому смутку і з болем у серці повідомляємо друзів, знайомих та громаду, що у вечірних годинах неділі, 26 травня, після довгої і тяжкої недуги упокоїлася у Бозі на 90-му році життя наша найдорожча мати

св. п.

АНІЗІЯ (з Маковських) МІРЧУК,

вдова по світлій пам'яті д-ра Петра Мірчука.

Покійна народилася в селі Мамаївці на Буковині в родині учасників Українських визвольних змагань. Освіту здобула в Чернівцях, Коломиї та в УТГІ у Мюнхені. Була членкинею Об'єднання Жінок ОЧСУ майже від його заснування, постійним членом управи місцевого відділу та головою впродовж кількох каденцій, а також членом Головної Управи. Співала в хорах філядельфійського відділу ОЖ, парафії Христа Царя, збірному хорі для відзначення Тисячоліття хрищення України, в октеті 43-го відділу Союзу Українок та в різних музичних заходах Українського Музичного Інституту. Була діяльною в Марійській Дружині Зарваницької Богоматері і фінансово опікувалась сиротами та старшими людьми в Україні.

Похоронні відправи відбулися у Випані, Ню-Джерзі, та у Філядельфії, Пеннсильванія, 29-31 травня, а сам похорон – на українському кладовищі у Факс Чейсі, де її поховано побіч чоловіка.

У смутку залишилися:
сини - Ярема,
- о. митрофорний протопресвітер Роман
- д-р Ігор
сестрінок - Юрій Паладій з дружиною Джун
родина в Америці та в Україні - Мірчуки, Маркевичі, Яценюки, Демчуки, Пруці

Замість квітів можна складати пожертви на: ЗУАДК (Фонд "Дідусі та Бабці в Україні"); Фонд "Допомога Сиротам в Україні"; Українську Католицьку Семінарію Святого Духа у Львові; Будівельний Фонд церкви св. Івана Хрестителя у Випані.

Вічна Їй пам'ять!

Ділимось сумною вісткою, що в суботу, 25 травня 2013 року, відійшла у Божу вічність на 90-му році життя наша найдорожча Мама, Бабця і Прабабця

св. п.

Евгенія Добчанська

дочка Анни і Миколи Дмитерків,

дружина св. п. Василя

нар. 25 грудня 1923 року в Смолянці, біля Тернополя.

Похоронні відправи відбулися в п'ятницю, 31 травня в Українській католицькій церкві св. Архистратига Михаїла та на католицькому цвинтарі св. Лаврентія в Ню-Гейвені, Коннектикат.

У глибокому смутку залишилися:
дочка - Христина Мельник з чоловіком Мироном
син - Юрій з дружиною Оленою
внуки - Адріянна Мельник-Ганкевич з чоловіком Тарасом
- Дарія Мельник з нареченим Романом Гевриком
- Маркіян і Роман Добчанські
правнук - Денис Ганкевич
свахи - Ольга Мельник
- Ольга Курилас
ближча й дальша родина в Америці й Україні.

„Блаженні, яких вибрав і прийняв Ти, Господи, і пам'ять їх з роду в рід. Алилуя!"

Замість квітів просимо складати пожертви на Український Католицький Університет у Львові, Український Музей в Ню-Йорку, Церкву св. Михаїла в Ню-Гейвені (c/o C. Melnyk, 10 Alden Ave., New Haven, CT 06515)